Največji slovenski tednik v Zedinjenih državah

Izhaja vsako sredo.

NASLOV uredništva in upravništva:
**1951 W. 22nd Place
Chicago, Ill.**

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO — OFFICIAL ORGAN — IZOBRAZBA

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

The largest Slovenian Weekly in the United States of America.

Issued every Wednesday

OFFICE:
**1951 W. 22nd Place
Chicago, Ill.**

Entered as Second-Class Matter January 18, 1915, at the Post office at Chicago, Illinois, under the Act of August 24, 1912.

No. 28. Štev. 28. Chicago, Ill., 21. julija (July) 1915 Leto 1. Volume 1.

Lokalne vesti.

POGREB NADŠKOFA QUIGLEYA.

Minuli četrtek, dne 15. julija se je vršil v našem mestu pogreb blagopok. naškofa James E. Quigleya. Tako veličastnega katoliškega pogreba ne pomnijo tukaj tudi najstarejši ljudje.

Zadnjo sv. mašo zadušnico za pok. nadškofom je daroval v četrtek dop. iz Washingtona, D. C., došli apostolski delegat Bonzano ob asistenci kardinala Gibbonsa iz Baltimore, Md., 8 nadškofov, 14 škofov in številno monsinjorjev ter duhovnikov. Pok. nadškofu je zadnjič v slovo govoril nadškof Hanna iz San Francisca, Cal., ki je bil njegov intimni prijatelj. Ob pol drugi uri pop. se je jel pomikati veličastni sprevod broječ na tisoče in tisoče ljudstva vseh slojev proti Mt. Carmel pokopališču, kjer so pokojnika položili v mavzolej; med tem časom se je pa slišalo milo in žalno doneče zvonenje vseh katol. cerkva iz mesta in okolice. Mnogo mestnih uradov in večjih trgovin je bilo isto popoldne za nekaj časa zaprtih v znak posebnega spoštovanja do pok. nadškofa, ki si je iztekel toliko zaslug za chikaško nadškofijo.

V naši slovenski cerkvi sv. Štefana se je vršila danes dopoldne že druga slovesna črna sv. maša za dušni pokoj nepozabnega nam cerkvenega prelata J. E. Quigleya, katero je daroval naš domači župnik Rev. A. Sojar.

— Slov. somost. mladen. podporno društvo "Danica" v Chicagu je spremilo minulo nedeljo k zadnjemu počitku svojega prvega člana, umrlega tekom obstoja društva; ta član je bil rojak Angelo Hvalica, star 35 let, rodom iz beneške Slovenije.

V Chicagu se menda še ni pokopalo kakega Slovenca, ki bi bil žrtev roparskega napada in umora, kakor ravno gorinavedeni rojak. Angelo Hvalica je spremljal na kolodvor v večji družbi znancev nekega svojega prijatelja, namenjenega v Italijo še dne 4. t. m. zvečer. Dospevši v neko samotno ulico v iztočnem delu mesta, ga je nek zamorec napadel brez kakega povoda in ga je udaril s topim kosom železa po glavi; Hvalica je namreč zaostal precej daleč za svojo družbo. Na vpitje nesrečnika, je takoj prihitel na lice mesta nek policaj ki je aretiral napadalca in še tri druge njegove pajdaše, ranjenca so pa v naglici prepeljali v Ljudsko mestno bolnišnico, kjer je dne 10. t. m. za ranami umrl. Pred smrtjo je Hvalica v bolnišnici še indentificiral svojega napadalca, ki je došel baš pred kratkim iz jolietske kaznilnice.

Da je dr. "Danica" tega člana pokopalo šele minulo nedeljo je vzrok to, ker policijski zdravnik ni tega preje dovolil.

Tako je to društvo izkazalo dne 18. t. m. zadnjo čast svojemu ljubljenemu sobratu. Pogreb se je vršil dop. ob 9. uri s peto sv. črno mašo v naši slovenski cerkvi. Pokojnika je zatem spremilo približno 100 članov z zastavo in godbo do Western nadulične postaje; od tam pa dalje v 2 karah nadulične železnice na Mount Carmel pokopališče. Pri odprtem grobu sta pokojnika govorila brat Mravlja in Pogorelc. To je bil prvi slovenski pogreb v Chicagu, ki se je vršil na ta način, da se ni truplo prepeljalo na pokopališče z avtomobilom ali kočijo. —

Pokojnik zapušča tukaj dva brata. Naj v miru počiva!

— Dne 16. t. m. je tuk. policija izsledila v neki hiši na 1502 W. 13 St. gotovo največjo izdelovalnico ponarejenega denarja v celi deželi. Sedaj imajo pod ključem že 4 žide, ki so svojo krivdo že priznali. Policija je zaplenila cel kovček ponarejenega denarja in bondov v vrednosti $200.000.

— Med uslužbenci pocestne železnice in družbami se je doseglo minuli teden popolen sporazum v zadevi povišanja nove plačilne lestvice in zadnje stavke. Uslužbencem se je dovolilo za prvo leto 3c priboljška na uro, za drugo leto pa 4c.

— Iz So. Chicaga se nam poroča, da so pričele tekoči teden ondi poslovati vse velike jeklarske tovarne in plavži Illinois Steel Co. ki so že tekom zadnjih dveh let počivale.

Družba je dobila zadnje dni veliko naročil, tako da bode najela baje 4000 novih delavcev.

Ameriške vesti.

Nemci napadli zopet potniški parnik.

New York, N. Y., 17. julija. — Danes je došel semkaj angleški potniški parnik "Orduna" s 227 potniki, med katerimi je bilo tudi 21 Američanov. Kapitan tega parnika poroča, da so zopet nameravali Nemci potopiti to ladjo dne 9. julija proti jutru, ko je zapustila "Orduna" Liverpool na potu v Ameriko.

Z nekega nemškega torpednega čolna se je večkrat streljalo na "Orduno" tako, da so letele krogle preko glav potnikov. Sovražnik ni dal nikakega znamenja preje o nameravanem napadu. Le previdnosti kapitana "Ordune" se je zahvaliti, da je ta parnik srečno ušel pred gotovim potopom.

Vlada Zedinjenih držav se bode radi tega zopet pritožila na pristojnem mestu.

Harry Thaw oproščen.

New York N. Y. 16. julija. Harry K. Thaw, znani morilec arhitekta Stanford White je bil dne 14. t. m. od porote spoznan zdravim in oproščen. Za to svobodo se je boril Thaw celih 9 let, kar ga je veljalo več sto tisoč dolarjev.

Sodnik Hendrick je Tha a danes izpustil na svobodo pod $35.-000 varščine, državni pravdnik se bode pa pritožil na višjem mestu. Thaw, vesel svoje zmage se je podal za nekaj dni v Atlantic City N. J. zatem bode pa živel pri svoji materi v Pittsburghu, Pa. Njegova žena Evelina Nesbitt Thaw namerava uložiti pri sodniji tožbo na ločitev zakona, ker trdi. da je njen mož še vedno slaboumen, dasiravno so ga porotniki popolnoma oprostili.

Zvon "Svobode" na cilju.

San Frisco, Cal. 17. julija. Znameniti zvon "Svobode" je dospel danes s posebnim vlakom semkaj iz Philadelphije, ter je tako dovršil menda svoje zadnje 5200 milj dolgo potovanje. Ta ameriška narodna zgodovinska relikvija bode ostala na tuk. razstavi do meseca decembra t. l.

Ko je dospel zvon "Svobode" v naše mesto, so ga pozdravljali zvonovi vseh cerkva iz mesta in okolice, dalje parne piščalke tovarn in parnikov v pristanišču; tu usidrane bojne ladje so ga pa pozdravljale z streljanjem. Vsled tega redkega dogodka je bilo celo mesto pokonci; številne paradne vrste z godbami na čelu so se pomikale na razstavni prostor, kamor so zvon "Svobode" obesili. Vse mesto je v zastavah. Pri tej priliki je govoril tudi Champ Clark, načelnik ali prvomestnik državne kongresne zbornice.

Najnovejši podmorski čoln.

Bridgeport Conn. 16. julija. Danes se je delalo v zalivu Long Islanda nedaleč od tukaj poskušno vožnjo z najboljšim in najmodernejšim ameriškim podmorskim čolnom G—3, kojega je izvršila tvrdka Lake Torpedo Boat Co. v Bridgeport, Conn. Čoln je dolg samo 160 čevljev a je tako mojstrsko izdelan, da lahko prevozi 6000 milj daljave, brez da bi kje ostal.

Izumitelj tega podmorskega čolna je Simon Lake. Dotičnik je vporabil za obratno moč čolna neke posebne švicarske vrste motor ali stroj, v kojem se žge olje. Ta čoln dospe lahko v Evropo in nazaj, brez da bi se moral vsled pomanjkanja kurilnega materijala kje ustaviti.

Morilec obešen.

Joliet, Ill. 16. julija. Danes dop. ob 10:08 so obesili v zaporih tuk. okrajne kaznilnice morilca Frank Repetto, ker ga državni guverner ni hotel pomilostiti. Repetto je pred 6 meseci v državni ječi umoril svojega tovariša Charlie Mastersa.

Usmrčenje Repettota na vislicah je trajalo le nekaj sekund. Dasiravno sta nesrečneža skušala pregovoriti dva duhovnika, se vendar ni hotel spraviti pred smrtjo z Bogom. Ko je stopal na morišče, oz. pod vislice se je hladnokrvno smejal rekoč: "Jaz se nikakor ne bojim smrti. Jaz se sploh v življenju nisem nikedar vstrašil kake stvari!"

Priznal 4 umore.

Buffalo, N. Y. 19. julija. Pred tuk. policijo je danes pripoznal že priletni Rus Kazimir Areiszewsky ,da je lani dne 5. julija umoril v Blue Islandu blizu Chicaga 4 osebe in sicer 74letnega hišnega posestnika Jakob Mislič, njegovo 68 l. staro ženo, 21letno hčer Mrs. Mary Mansfield in njeno pol leta staro hčerko. Umor je izvršil s sekiro za rano zjutraj.

Morilec je stanoval istočasno pri Misličevi družini, ker se ga je pa lotila pohlepnost po denarju svojega gospodarja, je omenjeni dan ubil celo njegovo družino, — denarja se pa ni dotaknil.

Značilna je izjava morilca, da je otroku presekal s sekiro glavo nazadnje, med tem ko je hišni pes hudo lajal. Prav lajanje psa, ga je preplašilo, da je zatem takoj zbežal. Klatil se je zatem po zapadu in drugih mestih, lajanje onega psa ga je pa vedno tako mučilo ponoči in podnevu, da se je javil sedaj oblastim.

Posnemanja vredno.

Bridgeport, Conn. 19. julija. Ker izdeluje velika tuk. Remingtonova tovarna dosti orožja za sedanjo evropsko vojno, je prečelo delavstvo groziti s splošno stavko, da bi se na ta način tem preje doseglo zaželjeni mir. Vodja delavcev te tovarne se je izrazil, da bodo stopili v stavko iz simpatije tudi vsi ostali organizirani delavci tega mesta in okolice.

Remingtonova orožarna ima sedaj naročil za več milijonov dolarjev; v to svrho je hotela svojo tovarno povečati. Posnemanja vredni delavci tvrdke Stewart Construction Co., ki gradi to novo tovarno, so delo mahoma ustavili iz gori navedenega vzroka.

Leo M. Frank ušel zopet smrti.

Milledgeville, Ga. 18. julija. Snoči je napadel z nožem v celici tuk. državnega zapora neki jetnik znanega Leo M. Franka, kojega je šele nedavno bivši guverner Slaton pomilostil, ozir. mu spremenil kazen v dosmrtno ječo, namesto, da bi ga obesili. Franka je napadel v celici nek njegov tovariš in ga je na vratu hudo ranil z nožem ker mu je prerezal glavno žilo; pravočasno so ga pa še zdravniki rešili smrti, da ni izkrvavel.

Leo M. Frank, milijonar in morilec 14letne deklice Mary Phagan, je prosil danes milosti za svojega napadalca. Izrazil se je tudi, da rad ne umrje, ker bi v dosmrtni ječi še rad zadostil pravici za svojo veliko pregreho.

Umor in samomor v zaporu.

Reading, Pa. 19. julija. V tuk. okrajnem zaporu je danes zaklal jetnik Frank Snavley svojega tovariša Mihael Puttingerja, zatem se je pa še sam obesil.

Vzrok te tragedije se pripisuje jetniškemu pazniku, ker je dal jetnikom pri zajtrku nože na mizo.

Predsednik Wilson se vrača domov.

New Haven, Conn. 18. julija. Predsednik Woodrow Wilson se je peljal danes skozi naše mesto s posebnim vlakom namenjenem proti državnemu kapitolu. Mudil se je več dni na počitnicah, ali dopustu v svoji poletni vili v Cornish N. H. Važne uradne zadeve osobito nepovoljni odgovor Nemčije radi potopa "Lusitanije" so ga silile domov.

Ljudstvo mu je priredilo na peronu in v bližini postaje živahne ovacije.

Nova postava.

Washington, D. C., 19. julija.— V tem mestu zbrani odbor najbolj poznatih zdravnikov širom Zedinjenih držav je sprejel na svojem posvetovanju povsem novo določbo in točko, ki prepoveduje prodajo žganja v lekarnah v zdravilne svrhe. Dognalo se je namreč in proglasilo, da "viska" in konjak ne spadata v vrsto zdravil. Ta nova postava stopi v veljavo s 1. januarjem 1916.

Vsak lekarnar, kateri bo hotel še nadalje prodajati žgane tekočine, — bode moral imeti koncesijo, kakor druge gostilne ali saloni.

Inozemske vesti.

Evropska vojna.

Italijanska križarka potopljena.

Dunaj, Avstrija, 18. julija. — (Uradno poročilo.) —Danes proti jutru je neki avstrijski podmorski čoln na dalmatinskem obrežju blizu Dubrovnika potopil veliko italijansko križarko "Giuseppe Garibaldi", katera se je tekom 15 minut pogreznila. Omenjena sovražna križarka je zavzemala 7234 ton; v normalnem času je znašalo število njenega moštva 550 mornarjev in častnikov. Dolga je bila 344 čevljev in 5 čevljev globoka. Oborožena je bila z enim 10-palčnim topom, dvema 8-palčnima, 14 6-palčnimi in 10 3-palčnimi topovi. Se je li vse moštvo te potopljene križarke rešilo ali ne, — dosedaj še ni znano.

Dva avstrijska podmorska čolna pogrešana.

Pariz, Francija, 19. julija. — Glasom neke, semkaj iz Rima došle brzojavke, se pogreša zadnje dni dveh avstrijskih podmorskih čolnov, katera sta opravljala svoje službe blizu laške meje v jadranskem morju. Na enem teh podmorskih čolnov se nahaja 20, na drugem pa 40 mož. Oba podmorska čolna sta se napotila že pred tednom dni iz Pulja, a do danes se še nista javila admiraliteti, kje se nahajata. Najbrže sta se kje potopila, ker sta imela samo za 4 dni kuriva (benecina) v zalogi.

Avstrijsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 19. julija. (Uradno poročilo.) Na obeh obrežjih reke Bug v sokalski guberniji so naše čete zadnje dni uspešno prepodile sovražnika. Na severni strani blizu Sienna se nahajajo naše čete, že na ruskem ozemlju, tako da imajo v rokah železniško progo med Vistulo in Kielce-Radomom. Osobito hud spopad s sovražnikom se je vršil zapadno od mesta Grobovec, kjer je naša infanterija po sedmem napadu pognala sovražno trumo dalje.

Južnozapadno od Krasnostava so nemške čete prodrle sovražno fronto. Tudi na gorenji strani Bistrice se je moral sovražnik pri Krasniku nam umakniti.

Na Goriškem se je vršilo zadnje dni blizu Doberda več spopadov, a vedno so naše čete odbile sovražnika. V noči od 16. do 17. julija so se ondi vršili posebno hudi artilerijski dueli na celi črti.

Italijansko vojno poročilo.

Rim, Italija, 19 julija.—Uradno se danes poroča, da so včeraj proti jutru bombardirali trije avstrijske aeroplani italijansko pristanišče Bari, ki leži na južni jadranski morski obali. Sovražnik je spustil v to mesto 8 bomb; skupno število človeških žrtev vsled tega napada znaša 6 oseb; druga škoda je neznatna.

Blizu Barlette se je posrečilo našim obrežnim strelcem, da so zajeli in spravili v nižino nek avstrijski aeroplan z dvema častnikoma.

Naše severne čete, ki so se že pred nekaj dnevi pomikale proti trdnjavam blizu Falzarago in Val Livinallongo, so zavzele včeraj zelo važne višine med tema postojankama.

Dne 17. julija t. l. smo imeli posebno hude spopade s sovražnikom blizu Boistasa in Lana; konečno se je nam posrečilo pognati nasprotnika naprej.

Posebno hrabro se je držala naša infanterija v boju za posest prelazov Lana, Sallesi in Agai v dolini Anduras. Ker se sovražnik ni hotel drugače umakniti, je uprizorila naša infanterija bajonetni napad, ki se je uspešno izvršil.

Na Primorskem se ob bregovih Soče sovražnik posebno dobro brani blizu Plezzo. V noči od 15. do 16. julija se je skušalo prodreti naše vrste in naše zakope, a brez vspeha.

Dne 17. julija sta se pojavila nad taborečimi avtrijskimi četami blizu Gorice dva naša aeroplana, ki sta metala na sovražnika bombe na severni strani hriba sv. Mihaela. Oba aeroplana sta konečno prispela srečno na italijansko mejo.

Pred padcem Varšave.

London, Anglija, 19. julija. — Vzgodovini sedanje evropske vojne se še ni nikedar s toliko napetostjo zasledovalo uspešnega prodiranja avstrijskih in nemških čet proti ruski strani, kakor baš te dni. Skupna vojna črta Nemcev in Avstrijcev, ki se vedno bolj in bolj pomika dalje proti Rigi in Varšavi, meri 1000 milj. V tej neznansko dolgi bojni fronti se bojuje na milijone in milijone mož, kajti cela sovražna črta meri 1000 milj in se vleče severno od baltiškega morja do Besarabije na jugu. Te dni so te čete porazile zopet Ruse že na treh važnih točkah.

S severne strani se valijo številne Hindenburgove čete proti Varšavi in so oddaljene samo še 40 milj od tega važnega ruskega mesta; govori se, da Rusi že bežijo iz Varšave; južno pa operira s svojo armado blizu Lublina nemški vojskovodja von Mackensen; pri znani ruski trdnjavi Riga v baltiškem morju pa napada sovražnika številna in močna nemška kavalerija pod vodstvom generala von Buehlova. Tukaj se splošno govori in sodi, da bodo morali Rusi v kratkem zapustiti mesto Varšavo ,kajti sovražnik se ji vedno bolj in bolj približuje. Splošno se sodi, da se nahaja na tej 1000 milj dolgi bojni fronti 3,000.000 Rusov in ravno toliko Nemcev in Avstrijcev.

Prvi hud udarec je zadal Rusom general Hindenburg južnozapadno od Mlave. Ondi je pognal tudi v beg general Gallwitz tri velike ruske čete, katere so morale izprazniti mesto Przanic in se pomakniti dalje proti Ciehanovem in Krasnoselu.

Blizu Zielone so bile nemško-avstrijske čete Rusom tako za petami, da so pridobile prve 4 milje sovražnega ozemlja. Na severni strani se pa nahajajo čete zaveznikov samo še 34 milj oddaljeno od Lublina, ki je najbolj važna strategična ruska točka. Tudi pri Pizi in Vistuli se namerava Rusom pretrgati važno železniško prometno progo. Pri tem je padlo na tisoče in tisoče Rusov, veliko število je bilo pa tudi zadnje dni ujetih.

Angleške izgube na Turškem.

London, Anglija, 19. julija. — Mjnistrski predsednik Asquith je naznanil danes v parlamentu, da znaša skupno število angleških izgub v boju za Dardanelle že 42.434 vojakov in častnikov. To število zavzema ubite, ranjence, pogrešane in ujetnike.

Nemške izgube v Južni Afriki

Berlin, Nemčija, 19. julija. — Ker je skoraj 20.000 mož broječa angleška armada zasedla vsa nemška mesta in kraje v Južni Afriki, je pri tem izgubila Nemčija vse svoje ondi štacijonirano vojaštvo 204 častnikov in 3094.

Celo sovražni Angleži ne morejo prehvaliti hrabrosti naših čet, ki so se toliko časa držale.

Novi nemški triplani.

Berlin, Nemčija, 19. julija. — Nemška zračna flotila se je te dni pomnožila za 6 velikih aeroplanov (triplanov), ki lahko nosijo 20 mož in 4 strojne puške. Ti moderni triplani imajo po 8 motorjev in 4 propelerje.

Ogromno angleško vojno posojilo.

London, Anglija, 19. julija. — Ker je izdala angleška vlada zopet oklic za podpis novega vladinega vojnega posojila, se je dosedaj temu oklicu odzvalo že 1,097.000 strank, katere so podpisale približno tri milijarde posojila. Skupno se sodi, da bode doseglo to posojilo 4 milijarde dolarjev.

Izjava nemškega cesarja o sklepanju miru.

London, Anglija, 19. julija. — Semkaj iz Berlina se poroča raznim krogom, da se je obrnilo več uplivnih in zelo poznanih nemških bankirjev naravnost na cesarja Viljema v zadevi slabega finančnega stanja, povročenega vsled vojne. Ti bankirji so naglašali da Nemčija sploh ne bode zamogla voditi in nadaljevati svoje vojne še čez zimo. Na to se je nemški cesar izrazil, da bode konec vojne letos meseca oktobra.

Dopisi in društvene vesti.

POZOR ČLANI DR. SV. ŠTEFANA Št. 1 K. S. K. K. Chicago, Ill.!

Ker mora naše društvo prvo odposlati certifikate (oporoke) članov na glavni urad Jednote, prosim torej tem potom še enkrat dotične člane (ice) našega društva, da nai mi jih **nemudoma in takoj** dopošljejo, ali pa osebno izročijo. Dosedaj se je mojemu prvemu klicu odzvala komaj polovica članov. Kdor ne bode izročil **sedaj certifikata za izdajo novega,** — bode moral kasneje plačati 50c za premembo istega. Torej ne prezrite tega mojega zadnjega naznanila.

Opomba! Člani na potnih listih se še posebno opozarjajo na ta oklic!

Sobr. pozdrav
Math. Grill tajnik
1823 W. 22 St.

IZJAVA.

New York, N Y.

V imenu odbora Slov. Podp. društva sv. Frančiška Seraf. št. 46 K. S. K. J. naznanjam cenj. glavnemu odboru K. S. K. J., da je naše društvo na svoji redni mesečni seji z dne 10. t. m. glede nove poškodnine sklenilo, da naj ostane ista **po starem.**

Z bratskim pozdravom
Frank Kavčič, tajnik.

Iz urada društva sv. Srca Jezusovega št. 54 Chisholm, Minn.

Vse člane tega društva se opozarja in prosi, da se udeleže redne seje, katera se bo vršila dne **25. julija t. l.** v navadnih prostorih. Vsak član naj prinese seboj svoj certifikat ali oporoko, tudi certifikate svojih žen, katere so članice tega društva ne pozabite! Oni člani, kateri so odsotni, oziroma na potnih listih, naj pa svoje certifikate odpošljejo v najkrajšem času na spodaj podpisanega tajnika.

Prihodnja seja, katera se bo vršila 25. julija je polletna seja. Imamo poleg 6 mesečnega računa še več važnih stvari na dnevnem redu in ker naša dr. pravila zahtevajo, da se mora vsak član udeležiti te seje in sicer pod kaznijo, zatoraj prosim vse sobrate, da pridete polnoštevilno!

Vsi oni člani pa, kateri dolgujejo kaj društvu, so prošeni, da poravnajo svoje dolgove vsaj do zadnjega tega meseca, drugače sem primoran jih suspendovati.

Želel bi tudi, da bi se bolj redno udeleževali mesečnih sej, da bi vsi skupaj delovali v bratstvu in slogi, za splošno gorist društva in naše slavne K. S. K. J. Z bratskim pozdravom ostajem Vam udani sobrat

Frank Fierst ml, tajnik
124 W. Hemlock, St.
Chisholm, Minn.

Uradno naznanilo.

Tem potom naznanjam članom dr. Marije Zdr. Bolnikov št. 94. K. S. K. J. v Sublet. Woy. važne točke, katere so bile **soglasno** sprejete na zadnji mesečni seji, dne 11. julija t. l.:

(1) Opozarja se vse člane, da naj bolj redno plačujejo prispevke za društvo in Jednoto. Vsakega člana, ki ne bi plačal vsak mesec zaporedoma asesmenta mora dr. tajnik suspendati, izvzemši vzroke koje naj član društvom naznani pravočasno.

(2) Vsak član mora v **teku dveh mesecev** plačati $1.00 doklade v prid bolniške blagajne namesto, da bi se priredilo veselico, ali piknik; zato mora v teku 2 mesecev vsak član plačati ta znesek; kateri bi ne plačal, ga mora dr. tajnik suspendati.

(3) Naznanja se tudi vsem članom, spadajočim k dotičnem društvu, da naj mi pošljejo certifikate (Policy), da ne bo potem preveč sitnosti.

Z bratskim pozdravom
Joe Juvan, tajnik box 192.

Cleveland, Ohio.

Cenjeno uredništvo naše slavne organizacije:

Tudi jaz se želim uvrstiti med mnogoštevilne dopisnike Glasila K. S. K. Jednote, osobito še radi tega, ker je iz naše velike naselbine le bolj malo poročil v tem listu. Sklenil sem torej podati čitateljem tega lista širom Amerike nekaj vrstic ter Vas prosim, da jih v celi obliki priobčite.

V prvi vrsti izražam zaupnico in priznanje "Glasilu" naše slavne organizacije, da je dober list, ker nam prinaša mnogo lepih člankov, veliko podučnega berila in ker se drži tudi načel in principov, katere zavzema naša sl. Jednota. Povdarjam dalje tudi to, da ako je bil kedaj storjen kak korak za napredek naše organizacije, je bil torej tudi ta, ko smo ustanovili lastno Glasilo, kajti to lahko spoznamo sedaj, ko vidimo, kako lepo se razvija naša močna organizacija, kakor ena velika družina. Dalje zasledujemo in opazujemo sedaj, kako se društva eno z drugim sporazumljajo, koliko poduka in vspodbude dobivajo eden od drugega, ker se vse društvene zadeve razlagajo jasno in se misli vseh pokažejo, kaj in kako želijo? kaj in zakaj bi bilo to ali ono boljše? itd. To je zelo velike vrednosti za mir, slogo ter prospeh naše Jednote. Drugo pa je zelo velikega pomena, ker ostane naše Glasilo miroljubno, neodvisno od prepirov, napadov ali psovk.

Ako se ozremo okoli in pogledamo po sosedu, bomo videli, koliko zlega zmerjanja in predbacivanja se meče danes enemu, jutri pa drugemu, dasiravno se hočejo ti imenovati tudi brate, — v resnici pa počnejo kakor v peklu. — — Žal, da tako delovanje ni za napredek; to ni narodno in ne bratsko!

Jaz sem trdno prepričan, da se bode naše Glasilo tudi v naprej izogibalo vsakojakega nasprotstva, — da se ne bo spuščalo v kak nesporazum ali sovraštvo proti katerikoli že osebi, ker s tem se vzbuja samo srd in kali mir med članstvom naše Jednote. Čestitam tudi marljivim dopisnikom in sotrudnikom našega Glasila. Le tako naprej!

(Opomba uredništva: Naš list se bode vedno držal svoje sedanje poti!)

Naj še omenim, da sem obiskal začetkom t. m. naše iztočne slovenske naselbine in sicer Forest City, Pa., New York in Brooklyn. Vse te kraje sem našel v svojo popolno zadovoljnost, ker so mi naši rojaki izkazali svojo slovensko gostoljubnost, tako da sem prebil te dni med njimi v prijazni zabavi. —

Dne 6. junija t. l. sem dobil namreč prijazno povabilo od sosestre Mrs Marije Spec, tajnice krajevnega dr. sv. Ane štev. 120 K. S. K. J. v Forest City, Pa., da naj se udeležim dne 5. julija ako mogoče slavnosti povodom razvitja nove društ. zastave.

Ker sem pa že mnogokrat želel videti in obiskati to prijazno naselbino, o koji sem že mnogo slišal in čital, — sem se odločil, da se odzovem povabilu.

Gotovo sem bil iznenaden, ko sem izstopil iz vlaka, kajti takoj sem zaslišal svirajočo godbo nekako v višini nad postajo. Ko sem se peljal z avtomobilom na določeno mesto, sem opazil, da je vse okrašeno z zastavami. Videti je bilo razna društva, množice ljudstva, policaje v uniformah, mestnega majorja in več drugih odličnih oseb, kaj lepo mi je imponirala vrsta lepo okrašenih številnih avtomobilov na katerih so se vozili povabljeni cenj. gostje: pevsko društvo "Slavec" iz New Yorka. Vse je bilo lepo urejeno za veličasten sprevod, ki se je jel pomikati proti domači cerkvi; v tej cerkvi se je imelo namreč vršiti blagoslovljenje nove zastave društva sv. Ane.

Ko je dospel sprevod v najlepšem redu v cerkev, je blagoslovil zastavo Rev. Jos. Tomšič; deklice, kakor tudi botra so izrazile zastavi čestitke in pripele trakove; pevsko društvo "Slavec" je pa nato zapelo krasno pesem 'Gospodov dan'. Zatem je imel župnik Rev. Tomšič ganljiv govor o pomenu zastave; povdarjal in priporočal je, da naj se upošteva to, kar predstavljajo barve in slika blagoslovljene zastave.

Po dokončanih obredih v cerkvi, ki so vsakogar navdušili, se je pričel dolgi sprevod pomikati z avtomobili in vozovi po naselbini dalje na veselični prostor.

Članice društva sv. Ane zaslužijo res vse priznanje, ker so bile vse na mestu, da se je prireditev izvršila v lepem redu, istotako tudi zijajna veselica, — kar jim je šteti v čast za napredek, ter ugled društva in Jednote.

Torej izrazem na tem mestu se enkrat svoje priznanje vrlim in pogumnim članicam tega društva, posebno pa uradnicam dr. sv. Ane Živele! Želeti je le, da bi se tako odzvalo tudi po drugih naselbinah, da bi se žene in dekleta zavzele za delovanje na društvenem polju. Slovenke v Forest City, Pa., naj bodo vsem v izgled!

Gotovo bode ostala ta redka slavnost vsem vdeležencem v prijetnem in trajnem spominu. Naša sl. Jednota bode pa imela vsled tega še bolj močno oporo s tem društvom, katero bode klicalo še razne druge Slovenke pod zastavo dr. sv. Ane. Ta katol. prapor bo vzbujal pogum tudi med drugimi društvi, ter bode vidno kazal, kaj zmore trdna volja, pogum, bratstvo in sloga, koje je med ženami in dekleti v Forest City, Pa., dovolj.

Pod vodstvom in neumornim delovanjem veseličnega odbora dr. sv. Ane se je veselica nadaljevala in vršila pozno v noč; sveža in dobra kapljica nas je razgrela, da smo zapeli tudi nekaj zdravic v veselem okrožju. Vsakdo je našel dovolj zabave. Le žal, da nam je čas hitro potekel in pa da nas je dež, kojega smo zjutraj odslovili, zvečer zopet malo iznenadil; čez dan smo pa imeli ugodno vreme. Gotovo so tudi društvenice v ta namen, ali za lepo vreme kaj storile? —

Kakor sem uvidel, je prijazna naselbina Forest City zelo zadovoljna med seboj. Ljudje zaslužijo ondi menda še precej dobro, kar je pa največ vrednega, je to, ker živijo vsi rojaki v lepem miru med seboj. Cela naselbina je kakor ena velika družina, ondi ni najti pokvarjenih ljudi, ki bi jim delali zdražbe in kalili mir! Res, srečna taka naselbina, kjer sodelujejo farani in župnik skupaj v sporazumu in prijaznosti. To ravno je najti v Forest City, Pa.

Vedno se bom spominjal veselih uric in dogodkov v tem prijaznem mestu in rabil bodem tudi čestokrat delovanje društva sv. Ane za reklamo in vspodbudo drugih, ker sem prepričan, da imam dober predmet.

Konečno pozdravljam vse cenj. članice tega društva in ostale znane rojake v Forest City, Pa. Zahvaljujem se Vam za Vašo izkazano mi uljudnost in postrežbo; upam, da se še kedaj vidimo, ter da Vas zopet najdem vesele; kličem Vam torej: "Živelo društvo sv. Ane K. S. K. J.! Živela in uspevala naselbina v Forest City, Pa.!" —

Ko se mi razgrela kri, sem sklenil še nadalje potovati in sicer do skrajne iztočne ali "mokre" točke, do Atlantika. Slediti sem hotel dičnemu društvu "Slavec", koje je prepevalo v Forest City s polno pohvalo in to me je res pripeljalo v New York in Brooklyn. Ondi sem našel tudi gostoljubne in zaželjene prijatelje, od katerih se nisem mogel ločiti par dni. Zelo sem bil radoveden, kako se bom vozil pod vodo in pod zemljo? Kako bom gledal iz 60 nadstropij visoke hiše (stolpa) i. t. d.?

In v resnici moji prijatelji so skrbeli zato. Tudi slona, krokodile in razne druge tuje živali so mi razkazali v krasnem Central parku. Najbolj se mi je pa dopadlo v Woolworthovem nebotičniku ali "Skyscraperju", ki ima najvišji stolp na svetu. Od tukaj sem gledal iz višine po celem New Yorku, Brooklynu in New Jersey. Zares diven razgled! Posebno zanimivo je bilo pa tudi v pritličju ali v kleti tega stolpa, kjer točijo importirano kapljico! Vse to mi ostane v trajnem spominu.

V dolžnost si torej štejem, da se posebno lepo zahvaljujem na tem mestu za gostoljubnost in požrtvovalnost Very Rev. P. K. Zakrajšeku za tolikočasno prenočišče, hrano in drugo postrežbo. Lepa hvala tudi Mr. Anton Burgarju, Mr. Al. Češarku in Mr. Jos Remsu. Obljubim Vam, da bom storil vse za Vas, kadar nas pridete obiskat v Cleveland. Bog plati stotero za vso gostoljubnost in prijaznost vrlim rojakom v Greater New Yorku, kakor tudi v Forest City, Pa.!

Anton Grdina.

Iz urada društva sv. Ane št. 120 K. S. K. J., Forest City, Pa.

Podpisane se v imenu odbora gorinavedenega društva tem potom, ali javno zahvaljujemo sploh vsem in vsakemu posebej, kedor se je udeležil slavnosti ali piknika, katerega je priredilo naše društvo dne 5. julija t. l. povodom blagoslovljenja svoje zastave.

Še posebno se pa zahvaljujemo našemu gosp. župniku Rev. Jos. Tomšiču za prekrasen govor v cerkvi in za vse, kar so darovali društvu. Zahvaljujemo se tudi botram za darovane okraske naši zastavi; istotako lepa hvala družicam, ki so prisostvovale pri paradi in s tem olepšale našo slovesnost.

Dalje se lepo zahvaljujemo slavnemu pevskemu društvu "Slavec" iz Greater New-Yorka za njegovo sodelovanje ali za prekrasno pesem "Gospodov dan", katero so peli pri blagoslovitvi naše zastave. Vam gre največja zahvala za Vaš trud in požrtvovalnost! Živeli!

Iskreno zahvalo izražamo tudi domačemu cerkvenemu pevskemu zboru, ki je nastopil pri sv. maši. Nadalje izrekamo tudi najlepšo zahvalo gdč. Mimi iz Blanche Remsovi, ter gdč. Kristini pl. Roesiger iz Brooklyna, ki so nam tako ganljivo in lepo zapele pri sv. maši skladbo "Češčena Marija!" Zahvaljujemo se dalje tudi vsem darovalcem, ki so kaj darovali v prid društva sv. Ane!

Istotako se lepo zahvaljujemo vsem gg. govornikom na veselicnem prostoru za njih krasne govore, osobito II. podpredsedniku K. S. K. J. Mr. Anton Grdinatu iz Clevelanda, O., ker je tako lepo priporočal nam vsem našo sl. in dobro mater K. S. K. J. in njeno Glasilo. Pomen njegovih besedi ali nauki so nam segali globoko v srce. In kar je nas še najbolj presenetilo iz njegovega govora je to, ker je našemu društvu izročil čestitke in pozdrave od največjega društva naše sl. matere K. S. K. J., od društva sv. Vida št. 25 v Cleveland. O.

Iznenadene smo bile, da se našega malega društva spominja tem povodom največje moško podp. društvo K. S. K. J. kakor že omenjeno, — ker je to društvo na svoji seji enoglasno sklenilo, da naj nam v imenu tega društva osebno izroči njih član in podpredsednik K. S. K. J. čestitke in pozdrave iz največje naše slovensko-ameriške metropole. Zatorej cenj. člani dr. sv. Vida št. 25 ne moremo druzega, kakor da Vam zato izrekamo v imenu celega društva našo najlepšo zahvalo! Obljubimo Vam, da te Vaše naklonjenosti in izkazane časti ne bomo nikdar pozabile.

Zahvaljujemo se tudi II. tajniku K. S. K. J. Mr. Jos. Remsu iz Greater New-Yorka za njegov kratek a jedrnat govor in za izražene čestitke ter pozdrave društva sv. Frančiška Seraf. št. 46 K. S. K. J. v Greater New Yorku. Jednaka zahvala in priznanje naj bode izraženo tudi temu društvu. Obema društvoma smo za to izkazano naklonjenost in prijateljstvo iz srca hvaležne!

Dalje se tudi zahvaljujemo sl. pevskemu društvu "Slavec" iz Greater New Yorka in domačemu pevskemu dr. "Zvon" iz Forest City, Pa., za njih sodelovanje in krasne pesmi na našem piknik u. Lepa hvala tudi našim maršalom: g. Lovrenc Gerdinatu in Anton Kosu, ker sta tako izborno vodila slavnostno vrsto ali parado. Hvala tudi vsem našim moškim za njih pomoč in sodelovanje na pikniku, kajti me same bi ne zamogle brez moške pomoči kaj takega prirediti. Še enkrat iskrena zahvala vsem skupaj! Bodite uverjeni, da Vam bode ostalo naše društvo zato vedno hvaležno.

Konečno pošiljamo vsem gori navedenim naše najiskrenejše pozdrave ter ostajamo Vam vedno hvaležno za vse!

Z velespoštovanjem
za odbor društva sv. Ane št. 120
K. S. K. J.
Fannie Susman, predsednica.
Mary Spec, tajnica.
Forest City, Pa., 8. julija 1915.

Čas povečuje naša dobra dela, slaba pa pomanjšuje.

Cenjeni član(ica)! Skušaj pridobiti kakega novega člana(ico) ali kakega novega naročnika za naš list!

Kumu.*)

Ko zora te zlata čarobno obseva,
Dolenjske vrhove iz spanja budi;
Krilatih ti pevcev pozdrav že odmeva,
Poljublja te Sava in dalje hiti.

Nad teboj se dviga oblaček pa sivi,
Ves v zlatu in bliščU krasi te lepo;
V podobi tej čarni in kakor da živi,
Glej krono polaga na tvojo glavo!

Vsled petja škrjančkov se cveake zbudijo,
Se drevje, grmovje ti klanja v pozdrav;
Vrh tebe pa milo zvonovi donijo,
Čez strn in dole do vaških nižav.

Molitev jutranja narave ta segla,
Globoko je v dušo in moje srce. —
Pregnana iz njega britkosti je megla,
Ko gledam starosta domačI na te.

Saj v znožju mi tvojem je zibelka tekla,
Saj vendar jaz tudi kumljanski sem sin.
O tebi mi mati da večkrat je rekla:
"Da kralj si mogočni dolenjskih višin!"

Ivan Z.

*) Kum, 1719 m je najvišji hrib na Dolenjskem z starodavno romarsko cerkvijo sv. Neže in sv. Jošta. Prostira se ob reki Savi na kranjsko-štajerski meji blizu Radeč, Zidanega mosta, Trbovelj in Zagorja.

Razne stvari.

Molitvice italijanskih vojakov.

Katoliške organizacije v Italiji so razdelile med vse vojake po en iztis vojaške molitve. Na teh listkih je naslikan en italijanski kavalerist, en infanterist in en bersaljerec, ki gledajo proti Odrešniku v oblakih. Molitvica vsebuje sledeče: "Glej, Gospod, mi ne gremo z mogočnim proti slabemu. Ne vodijo nas želje po moči v to vojno. Mi nočemo v drugih deželah moriti in požigati, mi hočemo le obdržati svojo zemljo, ki si jo nam Ti dal in ki so jo naši pradedi s svojo krvjo rešili iz stoletnega jarma. In če pride dan boja, tedaj blagoslovi Ti, o Gospod, naše orožje in našega kralja, potomca junakov in svetnikov in dodeli nam zmago za naše otroke, naše žene in za grob naših očetov."

Poincaré in njegova mačka.

Predsednik francoske republike je velik prijatelj živali. Posebno pa ljubi mačke, ki jih jemlje s seboj celo na svoja oficijalna potovanja. Njegov prav posebni prijatelj, ki ga mora imeti vedno pri sebi, pa je maček, ki ga je imenovati "Gris - Gris." Ta maček je krasen eksemplar siameškega mačjega plemena. In kako ima Poincaré tega mačka rad, kaže to, da se ne more od njega ločiti celo na svojih opetovanih vožnjah na fronto. Gospodje francoskega generalnega štaba so bili pred nedavnem precej iznenadeni, ko so videli pri dohodu predsednika zraven njega v avtomobilu tega mačka, ki je zadovoljno predel vsled dobrega zajtrka, ki ga je ravnokar zaužil in ki mu ga je dal predsednik na svojem lastnem krožniku.

V bolnišnici.

Transport ranjencev. Sestre jih slačijo, pišejo imena, šarže, polke, stotnije. Eden je nezavesten. Skozi stisnjene trepalnice se sveti belina njegovih navzgor obrnjenih oči. Nima običajnega lističa z imenom, nima ničesar v žepih, ne more govoriti. Vojak-človek. Leži dan in noč in se ne gane. Zjutraj odpre oči na široko — v njih je prestrašenost in bridkost — odpre jih za trenutek — potem pa se te oči zavrtijo in otrpnejo. Sestra mu položi na prsa šopek rož in zaplače... Sestra, sestra, pravi vstopivši primarij, zakaj te solze? Koliko vojakov ste že videla umirati! Sicer pa; Kdo je to? — Človek brez imena. Nič — — je zaihtela sestra. (Machar v "Času.")

Darila iz Amerike.

'Politische Korrespondenz' javlja, da konzulati in drugi zastopniki naše države povsod v inozemstvu prirejajo zbirke v podporo naše vojne preskrbe. Zlasti iz Amerike prihaja mnogo darov, posebno iz Združenih držav. Doslej se je moglo dati iz teh zbirk: vojnemu preskrbovalnemu uradu vojnega ministrstva 1,791.000 K, preskrbovalnemu uradu za ogrsko armado 71.000 kron, avstrijskemu Rdečemu križu 471.400 K, ogrskemu Rdečemu križu 456.900 K, hrvatskemu Rdečemu križu 1165 K, skupnemu vdovskemu in sirotinskemu zakladu 186,400 kron, avstrijskemu vdovskemu in sirotinskemu zakladu 6000 K, slovenskemu vdovskemu in sirotinskemu zakladu 2000 K,, hrvatskemu vdovskemu in sirotinskemu zakladu 6175 K, vdovskemu in sirotinskemu zakladu okraja Dubrovnik 988 K, avstrijskemu pomožnemu zakladu 2460 K. Razglašeno je v podrobnostih, kaj se je nabralo v denarju in v materijalijah in z izrazom zahvale se pridružuje prošnja za nadaljno podporo.

720 K vojnih stroškov v sekundi.

V nekem nagovoru, ki ga je imel g. Acland, finančni tajnik državne zakladnice, ob priliki neke prireditve, je dokazal, da ne znašajo dnevni stroški Anglije 2,100.000 funtov sterlingov, kakor je trdil Lloyd George, marveč 2,592.000 funtov sterlingov. Iz tega se lahko izračuna, da stane vsaka sekunda vojne okrog 30 funtov sterlingov, to je okrog 720 K, katera vsota se bo pa v nadaljnem poteku vojne še zvišala.

— **Devin — porušen.** Ob Jadranskem morju, med Trstom in Gradežem, je stal na visoki skali tik morja starodavni ponosni grad Devin. Iz Valvazorja vemo, da je bil še v 17. stoletju večji in obsežnejši, kakor v naših časih in da je takrat stalo mogočno zidovje ne le okrog gradu, marveč tudi okrog celega kraja. Najstarejši gospodarji na tem gradu, kar jih namreč pomni zgodovina, so bili iz rodovine Tybein in to že v 13. stoletju. Eden devinskih graščakov, ki so bili v neprestanih nasprotjih z oglejskimi patrijarhi, Hugon Tybein, je bil tudi deželni glavar kranjski. Okrog leta 1400 je rod Tybeinov "elendiglich abgestorben", kakor pravi Valvazor in je Rajnpreht Wallsee ali Valsa dobil fevda Devin in Senožeče. Ko je tudi ta rod izumrl, je grad prišel v cesarsko posest in je na njem gospodoval cesarski kapitan, dokler niso dobili teh posestev grofje Thurn - Valsassima v l. 1459. Gospodarji so se tudi še potem menjavali. Pred leti je na tem gradu gospodarila in živela dama izredniih duševnih lastnosti, princezinja Terezina Hohenlohe. Devin je nekdaj spadal h kranjski deželi, pa je potem prešel k goriški grofiji. Med drugimi, ki so obiskali ta kraj, je bil tudi Anton Aškerc in tudi nanj je napravil ta grad z okolico najmogočnejši vtisk. Kako tudi ne. Mogočen grad tik morja, okrog in okrog pa naš Kras, ki so ga Benečani opustošili; okrog in okrog skalovje, iz katerega klešejo pridne roke najlepši temni mramor, tod in tam malo zemlje, kjer rasejo cvetlice, ki diše lepše, kakor, kjerkoli drugod, in naprej vinogradi, kjer rase tako žlahtna trta, da so že stari Rimljani trdili, da ta kapljica podaljša življenje in ga je, kakor pravi Valvazor, "sonderlich Livia, die Gemahlin Keysers Augusti, eine siebentzigjaehrige Dame fleissig zu trinken pflegen." Devinskega gradu, te slovenske postojanke ob jezikovni meji, tega starodavnega branika Slovenstva proti Italijanstvu, ni več.

Slike iz vojne.

IZ STRELSKIH JARKOV.

(Na Telovo 1915.)

Prve dni maja smo si naprtili nahrbtnike, ko je že legla noč na tisto ogrsko pokrajino in naša pota so vodila potem prek hribov in dolin. Ob zori smo prestopili gališko mejo, namenjeni na skrajno zahodno krilo naše fronte. Pred nami divje grmenje topov, ki se je vedno bolj oddaljevalo, dasi smo mu sledili. Tretji dan se je čisto izgubilo v dalji; ruske množice so se naglo umikale, da bi se odtegnile obkolenju. Od Gorlic naprej proti vzhodu so se vrstili kraji, ki jih je opustošila bojna vihra komaj prejšnji dan. Strašna razdejanja! O vasi Dragaszaw se lahko reče, da je ni več. Samo nešteta pogorišča so še pričala o njej. Onkraj vasi so baš zagrebali sveže grobove. Ob cesti celi kupi izstreljenih patron. Po njivah globoke jame od granat in havbic. Še vsa sveža je bila zemlja, ki je brizgnila daleč naokoli. Tam dalje so skladali zaplenjeno rusko orožje v velikanski kup, tiste puške z vedno nasajenimi, štirioglatimi, tenkimi pa dolgimi bodali, lopatice, cele zaboje, kotličke, konzerve in bogznaj kaj še vse. Na poti dalje smo se srečavali z velikimi tropami vjetnikov. Eden izmed njih nam je dobrodušno klical: za nas je že mir, vi pa bodete še streljali. Dal sem mu poslednjo cigareto, ki mi je še ostala in še parkrat se je potlej ozrl za mano. Prihajali so potlej vozovi z ranjenci. Tudi po hišah jih je stokalo vse polno v neizraznih mukah. Tam na zapuščenem pokopališču v vasi Bodaki so kopali celo vrsto jam. Stari grobovi so dobili bratov... Po poljih, ob strugah mrhovina, ki se je parila v solncu že vsa napeta. Prihajali so ljudje in so iskali domove in so plakali nad razvalinami. Gladen otrok je iztezal suhe ročice in prosil kruha. Strašni prizor! Dospeli smo naposled v Grab, kraj, ki je bil našim alpincem še v živem spominu od januarja. Civilno prebivalstvo je zdaj pobegnilo z Rusi. Našli smo še cele vreče moke, kislega zelja in drugih takih dobrot, ki so nam šle vsem zelo v slast. Še s sabo smo vzeli, kolikor je kdo mogel. Kmalu smo zapustili zopet gališka tla in stopili na ogrsko zemljo. Pokazal se nam je Kastelik vrh, kjer so se borili naši fantje o Veliki noči v zelo krvavih bojih. Pot nas je peljala potem skozi porušeni Zboro, kjer smo videli še pred dobrim tednom iz naše rezervne pozicije zagorele ruske obraze po strelnih jarkih, ki so se vlekli prav ob mestu, čudno zveriženi. Zdaj so bili vsi ti jarki prazni. Na pokopališču pa je stala cela gruča belih lesenih križev.... Proti večeru smo že zašpinili tisto ogromno klobaso, ki smo jo hodili dober teden. Ustavili smo se v lepem kopališču Bartfa, kjer smo se nastanili po zapuščenih vilah in palačah. Medtem, ko mi je bil prejšnji večer svinjak za stanovanje in prgišče listja za ležišče, sem spal zdaj v lepi dvorani na mehki otomani. Tako se vrste kontrasti pač samo v vojni. Zelo se nam je prileglo, da smo imeli tu tri dni počitka. Oddahnili smo se docela od prestanih naporov. Kopali smo se in izprehajali, kakor da smo prišli na letovišče. Tačas pa so že sestavljali v Bartfi naše dolge vlake, ki so nas morali peljati 48 ur daleč proti vzhodu, kjer smo zdaj že od Vnebohoda zakopani tik mesta *** na obširni planjavi. Pred nami se vlečejo zverižene žične ograje, dober streljaj daleč, pa se prikaže čez dan in tam iz strelnega jarka rujav obraz z okroglo čepico na glavi, ki zopet naglo izgine za kupom prsti. Od tam brenče jekleni "pozdravčki" do nas. Čez dan so bolj redki, tem gostejši pa ponoči, zlasti proti jutru. Poleg "pozdravčkov" pa nas dosezajo tudi "pozdravi", ki pa ne brenče ampak tulijo z besno silo. To so granate in šrapneli. Kadar je vsa ta jeklena 'muzika' kompletna, si ne moreš drugače misliti, nego da si v pravcatem peklu.

Toda naši fantje, oni so res od samega zlomka hladnokrvni. Ne verjel bi tega nikoli, da nisem temu življenju sam priča. Da je le za jesti dovolj, pa ne manjka humorja. Eden ima celo harmoniko sabo! Oni dan enkrat so padale granate tako gosto okrog nas, da sem se čisto za gotovo napravil križ prek življenja. V sosednem okopu pa sem začul strašen krohot. Stopil sem tja in z najstlastnejšim smehom mi je pripovedoval naš gorenjski humorist, kako je baš udarila granata v sosedno hišo in prepodila iz nje zmršenega mačka, ki je ves zbegan planil na polje in ni vedel kam bi jo pobrisal. Tako živo in komično mi je opisoval vse kretnje te uboge živali, da sem se moral do solz smejati ter sem čisto pozabil na treskanje okrog sebe. Še zdaj, ko vam to samo omenjam in po tolikem času, pa mi sili smeh v lica. Koliko veselih ur nam je že napravila ta gorenjska grča s svojim zdravim humorjem! Noč in dan bi ga poslušal. Takoj prve dni je izvohal v nekem hlevu zapuščeno tele. Kar z žepnim nožem ga je razkosal. To smo imeli pečenke tiste dni! Druge imam zopet, ki znajo iztakniti krompir, zelje in druga živila, če le vrag ni. Po bajtah kuhajo če je le kaj časa. Polnoč ali poldne, to je za naše kuhanje vseeno. Da je le kaj v šalo! Vedno sem povabljen v "goste", k vsakemu loncu!

Temu nekako ciganskemu življenju sem se že docela privadil. Pozabil sem, da sem imel kdaj mehko ležišče. Rjuhe se mi zde zdaj že velikanski luksus, streha nad glavo daljna sanja. Ne vem več, kako sem spal takrat, ko sem sezul čevlje in odložil vrhno obleko. Pozabil sem, kakšen okus ima mleko in vino. Tu poznam zdaj samo meso, krompir, kruh in kavo.

Včeraj sem doživel nekaj novega. Ob 10. dopoldne so izpostavili Rusi tam ob progi veliko zastavo rdečega križa, znamenje, da hočejo pokopati svoje padle in pobrati ranjence. Prenehali smo takoj s pokanjem. Z daljnogledom sem potlej opazoval, kako so hiteli po travnikih ruski sanitejci z nosilnicami. Tudi naši so jim šli naproti in se pomešali mednje. Tu tam so se sklonili in že je bil na nosilnicah negiben človek, ki so ga nesli tja k progi. Opoldne se je skrilo bandero, sanitejci so si stisnili roke in odšli vsak k svojim okopom. Kmalu potem so pričele zopet žvižgati jeklenke prek polja, ki je bilo še pred trenotkom pozorišče bratstva in sloge. Je pač — vojna! — Zdravstvujte!

V. Mazi.

NA BEGU PRED SOVRAŽNIKOM.

Poročevalec "Edinosti" javlja svojemu listu:

V nedeljo, 6. jun., sem imel priliko zopet enkrat videti našo karško metropolo, Sežano, ki se je precej izpremenila odtedaj, kar sem bil zadnjikrat tam gori. Že takoj na kolodvoru sem videl, da piha vse drug veter po Sežani, kot na prej. Prva oseba, ki sem jo zagledal na kolodvoru, je bil tržaški namestnik baron Fries-Skene. Da daje vojaštvo ne ravno šumni in bučni Sežani prav posebno obeležje, je lahko umljivo. Kaj posebnega se pa o Sežani tudi danes ne more reči, kvečjemu to, da po gostilnah ni dobiti kruha. — Italijanščine se čuje zelo veliko okoli kolodvora, kjer se ob križišču glavne ceste in ceste, ki vodi na kolodvor, nahaja cela kolonija — izseljencev. Vse polno voz, na njih raznovrstno pohištvo najubožnejše vrste, cele kopice umazanih in razcapanih otrok, ženske bose, v rokah kotliče, s katerimi hodijo okoli vojaških kuhinj prosit "minestre". Vse te družine so italijanske, najbrž iz Istre. — Hodil sem potem peš iz Sežane na Opčine. Poleg vojaških avtomobilov, ki drče z vso hitrostjo po cesti, dvigajoči velikanske oblake prahu, ti počasi prihaja nasproti cela karavana. V majhen vozič je upreženo mršavo kljuse. Poleg njega stopa star očanec, skrvljenega hrbta in po licu mu teče znoj. Vroče je, da bi človek poginil. Vaj je ura komaj dve popoldne. Na vozičku leži vsevprek: ženske obleke, otroci, posoda, žimnice itd. Za tem vozičkom večji voz je četveroupрežen: dve kravi, dva vola in za voz je pripet koleselj. Oboje zopet naloženo kupoma. Rok in bosih nog je toliko, da jih ne moreš prešteti. Tu spi ženska z dojenčkom v naročju, tam zopet starka, otroci itd. Potem pa prihajajo peš. Ženske in moški bosi, noseči majhne otroke in cule: Tako je vso pot od Opčin do Sežane in od Opčin tja doli proti ravni Furlaniji... Furlanijo izpraznujejo. — Tam, kjer grme topovi, kjer se razpokavajo z gromom in treskom granate mogočnih topov in havbic, ni več prostora za ubogega kmetiča, ki je naložil na svoj vozič vse svoje živo in mrtvo imetje in potuje v tuji svet, da si ohrani vsaj ono, kar mu je najdražje. — V soboto je prisopihal zadnji vlak iz Tržiča ter pripeljal železničarje. Sovražne granate so brenčale okoli njega, kakor velikanski sršeni. Na kolodvor v Tržiču so začele padati že prej in bij le zadnji čas, da se umaknejo železničarji in razdro za seboj železniške naprave. Od čuvajnice do čuvajnice je vozil vlak ter pobiral ljudi in aparate, in granate so treskale okoli njega. Prišel je srečno v Nabrežino, ne da bi se mu zgodilo kaj. Izselili so se torej tisti, ki so vzdrževali promet, kakor so se izselili tudi iz Gorice, kjer so laški topničarji vzeli na muho državni kolodvor in kostanjeviški predor. Razun par razbitih voz ni bilo hujše nesreče. Vlaki na državni železnici vozijo odslej samo do Prvačine. — Tako se sedaj ljudje izseljujejo pred sovražnikom. Najbrž je njihov strah veliko prevelik, kajti uradna naša poročila pravijo, da se sovražnik zastonj trudi, da bi prišel čez Sočo. Toda stvar je pač taka, da se ljudje boje tudi tedaj, ko ni treba. Naj bi torej vsak, kdor ima kaj vpliva med ljudstvom storil svojo sveto dolžnost ter pomirjeval narod, ki, prepuščen sam sebi, res ne ve, kaj bi storil.

OJ, PRELJUBI KRANJSKI FANTJE...

Ni je skoro slovenske hiše, ki bi v sedanjih časih ne bila prizadeta. Če nima člana družine v vojski, je gotovo v skrbeh za kakega bližnjega sorodnika. Vse je rade volje hitelo pod orožje, da reši domovino oholih sovražnikov.

Slovenec ljubi svoj dom in se težko loči od njega. Ko sem se pred dobrima dvema tednoma poslavljal od naše bele Ljubljane, je večerno solnce zlatilo vrhove gorenjskih velikanov. Gorenjec je s polževo počasnostjo sopihal preko Sorškega polja. Ne vem, če je vsakomur tako hudo pri srcu, kadar zapušča to lepo deželo, kot je bilo meni. Človek vedno misli: morda še kdaj, morda nikoli več... Med tujci sem tujec. Le en sam spomin na nekdanje lepe čase v domovini in boljše mi je. Na pot sem vzel s seboj nekaj slovenskih pesmi. A mojih dragih pevcev ni, klavirja tudi ne. Med starimi papirji pa sem našel tudi zvezek, v katerem je napisanih kakih 10 pesmi. Star papir, okorna pisava. Zvezek datira iz leta 1860. Dal mi ga je oče še doma v Idriji. Morda bo zanimala čitatelje pesem, ki jo tukaj objavljam. Ne vem, če je v kaki zbirki, primerna današnjim dnem je vsekakor in vredna, da jo rešim pozabnosti. Glasi se pa z malimi izpremembami takole:

Pesem od vojakov v letu 1859.

Ljuba mati in sestre
prosim vas zdaj prav lepo,
spomnite se večkrat namé,
ker godi se m' zdaj hudo.

Tud' vi, ljubi bratje moji,
mislite večkrat na to,
da mi boste pomagali,
z očenašem pri Bogu.

Kadar boste to pesem peli,
v dvajstem let' k soldatom vzet,
šest let sem bil pr' tem' stan,
to sedmo v vojsko peljan.

Dosti mest smo že požgali,
le tem mestam slovo dali,
ino jih mogli zapustit',
smo se mogli od njih ločit'.

Oh, nesrečno mesto Parelengo,
kjer smo prvič v ogenj šli,
tam smo dosti fantov izgubili,
ker so plezirani in mrtvi.

Zjutraj, ko se stori beli dan,
že sovražnik stoji pred nam',
kanoni so začel' grmet',
fantje pa po tleh letet'.

Preden poldan zazvoni,
na tavžent mrtvih že leži,
ležali so plavi in bledi,
ker je stekla od njih kri.

En zgubil so svoje roké,
drugi pa tud' noge,
ki so pod hribom tam ležal'
in njih duše Bogu "zročval".

Po vročini smo maršírali,
skoz cela mes'ca dva,
s Francozom smo se vojskovali,
na kreani dan najhujš' je b'la.

Oh, premilsi, duša mila,
da jih je umrlo brez števila,
Bog jim daj ta večni raj,
Pošlji jih na desni kraj.

Oh, preljuba kranjska dekleta,
jaz podam vam zdaj roko,
če bom moral kri prelit',
ko nisem vzev od vas slovo.

Le - to pesem smo složili,
kranjskim fantom sporočili,
da bodo vedli tud' oni,
kako se nam tukaj godi.

Šestinpetdeset let je od takrat, ko so kranjski fantje poslali iz vojske svojim dragim pozdrave v vezani besedi. Zanimivo je to na vsak način in zato sem pesem napisal za javnost.

Murau na Zgor. Štajerskem, 1. junija 1915. **Zorko Prelovec.**

"S. N."

Nevednost se smatra večkrat pravi umetnosti.

DO 50,000 KRON

so poslali rojaki v bedno staro domovino potom "Amerik. Slovenca" tekom zadnjih par mesecev, na naš poziv: "Mal pošljimo dar svojim dragim v bedni stari domovini na altar", katera vsota je točno in zanesljivo došla na svoje mesto vkljub vojnim zaprekam.

Pošiljamo denar v staro domovino. V stari domovini izplača denar c. kr. pošta. Vse naše poslovanje je jamčeno.

Najnižje cene:

5	kron	pošljemo	za.....	$ .85
10	"	"	"	1.65
25	"	"	"	4.00
100	"	"	"	15.90
500	"	"	"	79.50
1000	"	"	"	159.00

Pri teh cenah je poštnina že vračunana.

Pošiljatve in pisma naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Mednarodna Tiskarna.
(Poprej "Slovenski Narod.")
E. J. Mensinger, lastn.
117 Northern Ave. Pueblo, Colo.

Izvršuje vsa, v tiskarsko stroko spadajoča dela točno in najceneje.
Priporoča se društvom in trgovcem itd. širom zapada. Pišite po cene!
5.5.15—5.5.16.

ŠOLA
za učenje vožnje z avtomobili.

Kdor se hoče temeljito in kmalu priučiti vožnje z avtomobili, ali iste popravljati, naj pride k nam v šolo, ker mi vse to učimo. Poduk se vrši podnevu in ponoči!

Mi garantiramo, da dobi učenec "Licence" ali dovoljenje. Pridite se torej učit k nam!

PENN AUTO ŠOLA
Murtland Ave. and Kelly St.
(55.—11. 5.) Pittsburg, Pa.

NAZNANILO.

S tem naznanjam, da se je nekaj naših domačinov naselilo v novi **katoliški naselbini** v Alabami, kjer ni snega, ne slane in ne neurja.

Podnebje v tej državi je fino, zemlja in voda dobra. Od tu se lahko pridelke proda in drugam pošilja.

To naselbino je priporočila: "The Catholic Colonization Society of U. S. A." Priporočena je tudi od škofijskega urada v Alabami.

Pišite meni za pojasnila! Lahki kupni pogoji!

Math Cesar,
1900 W. 22nd St., Chicago, Ill
Telefon Canal 80.
2. 10—8. 10 15

JOHN MOŽINA
slovenska grocerija in mesnica
1039 Prescott St. vogal 11th St.
North Chicago, Ill.
(Telefon št. 466)

Priporočam svojo zalogo raznovrstnega vedno svežega grocerijskega blaga in mesnico. **NIZKE CENE, DOBRO BLAGO IN TOČNA POSTREŽBA** je moje geslo. **ROJAKI K ROJAKU.**
2. 3. — 5. 3. 15.

Denar naložen pri nas je varno shranjen.

Priporočamo se Slovencem, da ulagajo denar pri nas bodisi na čekovni ali obrestni račun in jim zagotovimo vselej kulantno postrežbo.

Plačujemo po 3% obresti na denar uložen na obrestni račun.

Mi podpiramo Slovence in se torej tudi priporočamo njihovi naklonjenosti. Pri nas lahko nalagate denar če živite v Jolietu ali pa v katerem drugem kraju Združ. držav.

Dva člana K. S. K. Jednote sta naša dolgoletna uslužbenca: g. Jos. Dunda, predsednik nadzornega odbora K. S. K. J. in g. Jos. F. Skrinar.

Naša banka je pod nadzorstvom vlade Združenih držav.

Pošiljamo denar v staro domovino zanesljivo in po najnižjem kurzu. Oddajamo v najem varnostne škrinjice po $3.00 na leto za shranjenje vrednostnih papirjev in listin, kjer so vedno varne pred ognjem in tatvino. Izdajamo menjice na vse kraje.

Poslopje, v katerem so naši uradi je lastnina te banke.
Naša banka je depozitni urad za mesto Joliet, za okraj Will, za državo Illinois in za vlado Združenih držav.

The Joliet National Bank
JOLIET, ILLINOIS
Kapital $150,000. Rezervni sklad $300,000.

"NASLOV"

V slučaju da bi kterikoli čitateljev po raznih državah kadarkoli potreboval kaj za nakup pohištva (hišne oprave) kakor: pečij, postelje, omare, preproge itd. ali vse kar k temu spada, naj se obrne za cene in pojasnila na sledeči naslov:

A. GRDINA, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Blago pošiljam v zadovoljnost odjemalcev; to jamčim s svojim poštenjem. Ker trgujem že nad 11 let, imam že dovolj skušnje in upam da marsikomu točno postrežem in mu prihranim kak dolarček.

Z odličnim spoštovanjem se priporočam
ANTON GRDINA, trgovec in pogrebnik.

3 pristne pijače, 2 zdravilne.

Pozor slovenski gostilničarji!

Tukaj se Vam nudi prilika, da si prihranite denar, ako kupite od tvrdke A. HORWAT. To pa radi tega, ker jaz ne plačujem dragih agentov ali "managerjev" in opravljam sam vse posle.

Moje tvrdka je prva in edina samostojna tvrdka, ki importira iz Kranjskega: brinjevec, tropinovec in slivovko. Pomnite, da so v resnici samo one pijače pristne, ki nosijo na steklenici napis: "IMPORTED". Tudi izdelujem iz kranjskih zeliščGrenko Vino in Kranjski Grenčec (Bitters), te vrste pijače so najbolj zdravilne, kolikor jih je bilo še kedaj na trgu. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.

A. HORWAT, 600 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pozor krajevna društva K. S. K. J.

Kadar potrebujete nova društvena pravila, pisma ali koverte, vstopnice za razne veselice ali druge tiskovine, obrnite se tudi na:

Narodno Tiskarno
2146-2150 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILLINOIS

Ta Vam bode izvršila vse tiskovine v najboljšo zadovoljnost glede cene in ličnega dela. Pri nas je vse osobje unijsko. Imamo tudi Slovence zaposlene.—Osobito Vam priporočamo zelo pripravne in prikladne "Vplačilne knjižice" za člane, ali članice, katere rabijo tajniki ali blagajniki pri mesečnih sejah. Te knjižice so sestavljene zelo praktično za vsako društvo. Imajo posebno razdelbo vplačevanj in potrdila za 10 ali 20 let. Razdelba zasekmentov je narejena na posebni tabelici in na podlagi "National Fraternal Congress Rate". Knjižice so tiskane ali narejene v malem žepnem formatu in so trdo vezane. Pišite po vzorec, kojega Vam dopošljemo takoj brezplačno.
Opomba: V naši tiskarni se tiska "Glasilo K. S. K. Jednote."

Martin Nemanich
slovenska gostilna in restavracija
Rojaki Slovenci vedno dobrodošli!
Zaloga in prodaja pristnega
domačega vina.
Telefon: Canal 80.
1900 W. 22nd St. Chicago, Ill.

JOSIP PERKO
SLOVENSKA GOSTILNA
2236 S. Wood Str. Chicago, Illinois
Telefon: Canal 298

Se priporoča rojakom Slovencem za obilen poset. "Dobra postrežba in dobra pijača", to je moje geslo.

Izhaja vsako sredo.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.

Uredništvo in upravništvo:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

Naročnina:
Za člane, na leto.....$0.60
Za nečlane.....$1.00
Za inozemstvo.....$1.50

OFFICIAL ORGAN
of the
GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
of the
UNITED STATES OF AMERICA.

Issued every Wednesday.

Owned by the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the United States of America.

OFFICE:
1951 West 22nd Place, Chicago, Ill.
Phone: Canal 2487.

Subscription rate:
For Members, per year.....$0.60
For Nonmembers.....$1.00
For Foreign Countries.....$1.50

31

Čitajte društvena in Jednotina pravila!

V dopisih naših krajevnih društev je večkrat čitati opomine in opazke predsednikov ali tajnikov, da naj člani bolj vestno in marljivo prečitajo društvena in Jednotina pravila ,to pa zaradi tega, da bodo vedeli kakšne dolžnosti jih vežejo do društva, ter Jednote, nasprotno pa tudi, kake pravice in koristi lahko zahtevajo od krajevnega društva ter Jednote. —

O tej točki hočemo danes malo spregovoriti v trdni nadeji, da bode vsak član (ica) naše Jednote predstoječi članek pazljivo prečital in se tudi po njem ravnal.

Naša, kakor tudi vsaka druga podporna organizacija je podobna veliki gospodarski družini. Previden gospodar izda za vse člane družine in posle "hišni red", kojega se mora vsakdo, ki je pod njegovo streho držati. Lahko bi primerjali našo Jed. tudi kaki občini, mestu, deželi ali celo državi, koja ima za svoje občane, meščane, deželane in podložnike postave za vzdrževanje reda in celokupne harmonije.

Kar so pri sodniji zakoni, pri armadi vojaški predpisi, v katoliški Cerkvi sv. pismo in evangelij, v Zedinjenih državah konstitucija ali ustava, to so za našo Jednoto in krajevna društva pravila.

Znano je Vam, da pride človek v javnem življenju dostikrat v neprilike, če ne spolnuje te ali one postave, tega ali onega predpisa. Navadno se kaznujejo take prestopke z denarno kaznijo, zaporom, v hudih slučajih pa tudi s smrtjo.

Kdor izmed članov tega ali onega krajevnega društva se pregreši zoper društv. in Jednotina pravila se kaznuje naravnost sam; kajti s suspendacijo ali izločenjem izgubi vse pravice, do katerih je bil kot še dober član društva in Jednote deležen. Premnogokrat se primeri da tak član bridko obžaluje prestopek društ. in Jedn. pravil, če ga zadene kaka nesreča! — Pa tedaj je že prepozno! —

Vsak ameriški naturalizirani državljan mora pri pridobitvi državljanskega papirja priseči na ustavo te države. Istotako tudi svečano obljubi in se zaveže vsak naš novopristopli član spolnjevati Jednotina in društvena pravila, koje se v tem obziru lahko primerja ustavi Zed. držav kot najbolj važne zakone, pravila in določbe za društveno in Jednotino življenje.

Res žal, da se opaža tudi v našem krogu posamezne slučaje takih članov, kojim so pravila deveta briga. Ko pristopi k društvu, mu izroči tajnik malo knjižico ali društvena pravila poleg Jednotinih. Te knjižice se lepo spravi v žep in dene doma kam na polico, katero je že morda pajek prepredžil s svojo mrežo, ali pa počivajo mirno in nedotaknjene v kakej omari.

Baš zadnji čas smo imeli vidne in jasne dokaze o tem. Vzemimo n. pr. samo slučaj Cugmeistra. Ako bi bil ta član pri vstopu v našo Jednoto natanjko prečital naša pravila, bi bil gotovo uvidel, da je bil na napačnem potu, ker je od Jednote zahteval bolniško podporo za več mesecev. Znano je gotovo vsakomu, da ne plačuje naša Jednota bolniške podpore, ter da imajo isto v oskrbi samo krajevna društva. Bolniško podporo plačuje samo dotičnim članom (icam) ki se zato pri Jednoti posebej zavarujejo v bolniškem skladu, ter plačujejo tozadevne posebne asesmente. Niti glavni odbor K. S. K. Jednote, niti kdo drugi nima glasom naših pravil pravice določevati temu ali onemu bolnemu članu kako podporo iz Jednotine blagajne, če ni do iste po pravilih opravičen.

Sobrat Cugmeister bi si bil lahko prihranil mnogo stroškov in sitnosti, če bi bil že pred leti prečital Jednotina pravila. Dobro se mora umeti, da Jednota ne bode plačevala komu podpore, če ne prejme zato niti centa za bolniški asesment. In v bolniški sklad pa ta član ni spadal, kakor nam omenja naš gl. tajnik. Ta član je plačeval svojemu društvu (ne pa Jednoti) prispevke za bolniško podporo, torej je smel in mogel podporo zahtevati samo od društva!

Zopet drug slučaj resničnosti naše trditve o malem zanimanju čitanja Jedn. pravil je suspendacija krajevnega društva št. 155 v Johnstown, Pa. z dne 9. junija. Kakor nam znano, si je nek uradnik tega društva letos poškodoval 3 prste na roki. Kot uradnik društva, bi moral dotičnik vsekako vedeti, da naša Jednota še nikedar ni plačala kake poškodnine samo za 3 prste; — a vendar je mislil da bo dobil kako podporo iz Jednotinega sklada! Iz maščevanja in jeze je nato pregovoril vse člane onega društva, da ni potreba več plačevati Jed. asesm. Posledica temu je bila, da je sedaj celo društvo suspendirano. Ako se primeri danes, ali jutri kakemu članu smrtna nesreča, ne bode dobil od Jednote niti centa podpore; to pa vse vsled ene osebe, ki ni zadostno prečitala naših Jednotinih pravil. Zadeva je bila sicer morda za ono društvo malenkostna, — a vendar zvezana s slabimi posledicami.

Da ne bodemo imeli več sličnih slučajev, radi tega povdarjamo še enkrat na tem mestu: **Prečitajte marljivo in vestno društvena in Jednotina pravila!**

Važen nasvet.

V 8. št. našega lista smo že enkrat na tem mestu razpravljali o dolžnosti vsakega ameriškega Slovenca. Ta dolžnost ni ravno težavna, ali huda. V tedanjem članku smo povdarjali in prosili tudi člane naše organizacije, da naj se malo bolj pobrigajo za pridobitev ameriškega državljanskega papirja. —

Udobnosti, pravic, ali koristi, koje poseduje lahko vsak naturalizovani ameriški državljan ne bomo danes ponavljali; pač imamo pa za današnji članek, drug zanimiv slučaj, ki se nanaša in ozira tudi na dosti naših članov, ki še niso ameriški državljani.

Znano je Vam, da so si v nasprotju ali vojni že skoro vse evropske sile. Samo nekaj držav je še, ki so ostale nevtralne. Kmalu potem, ko je napovedala Anglija Nemčiji vojno, so nastale tudi v inozemstvu za nemške državljane, ali podanike posebne razmere. — Tako je n. pr. Anglija aretovala vse Nemce, bivajoče v onih krajih inozemstva ,ki so angleška last; torej tudi v naši bližnji Kanadi. Aretovanci so postali na ta način popolnoma nedolžne žrtve vojne tu v tujini, kajti stroga angleška vlada jih drži kot vojne ujetnike v raznih zaporih. Držala jih bode nedvomno toliko časa, dokler ne mine vojna. Ker je pa Nemčija zaveznica Avstrije, so Angleži stavili v vojno ujetništvo tudi mnogo podanikov te monarhije; gotovo in nedvomno je med temi tudi dosti naših rojakov Slovencev, ki so šli v angleško provinco Kanado iskat kruha in sreče. O teh ujetnikih so naši ameriški angleški listi že dosti pisali, osobito tedaj, ko se je več tisoč Avstrijcev hotelo podati čez mejo v našo severozapadno Minnesoto. Čuje se, da se nahaja v Kanadi veliko število naših rodnih sobratov Hrvatov, koje je ondotna vlada zaprla kot vojne ujetnike. Dasiravno se jim baje ne godi v ujetništvu preslabo, vendar je to hud udarec za vsakega posameznika, ker je prvič zgubil kruh in zaslužek, in sedaj mora zastonj delati kanad. vladi v ujetništvu. Gotovo je že marsikdo bridko obšaloval ono uro, ko se je preselil od tukaj v bližnjo Kanado, — ali pa, ker ni vzel za časa svojega bivanja v Zed. državah državljanskega papirja, ali pa kanadskega. Državljanski papir bi bil naravno lahko vsakogar rešil sedanje neprilike. Za te nesrečneže se je nedavno pognala znana N. H. Z. (Narodna Hrvatska Zajednica) iz Pittsburga, Pa. Sam predsednik te organizacije se je podal z nekim odvetnikom k angleškemu poslaniku v Washington, D. C. zatem sta se pa ta dva požrtvovalna Hrvata napotila naravnost v Kanado k svojim ujetim sobratom in članom te organizacije. Imela sta pri tem lep uspeh, ker se bode v kratkem vse ondi zaprte Jugoslovane izpustilo na prosto. Vsa čast in hvala tej organizaciji, ker je izposlovala prostost tudi nekaj Slovencem!

Angleška vlada v Kanadi je zaprla vsakogar, ki je rekel, da je Avstrijec, torej zaveznik Nemčije, ki je sovražna Angliji. Označena dva posredovalca sta pa na premeten način zatrjevala na pristojnih mestih, da so Hrvatje in Slovenci Jugoslovani in vsled tega jih bode kanadska oblast izpustila na prosto. Zares čuden in zagoneten slušaj! — Naša Jednota nima hvala Bogu v Kanadi nikakega podpornega društva. Morda je ondi kaj članov na potnih listih? In kdo se bode zavzel zanje? Na kak način?

Idimo še dalje! Znano je Vam, da se je vnel hud političen konflikt med Zedinjeni državami in Nemčijo radi potopa "Lusitanije" in še drugih ameriških parnikov. Kako se stvar izteče, še nihče ne ve? — Dobro, ali slabo?

Vzemimo pa samo tale slučaj: Nemčija naj napove n. pr. naši novi domovini vojno, ali naobratno? Gotovo in na vsak način bi Zedinjene države v tem slučaju postopale ravno tako s tu bivajočimi inozemci, kakor postopa Kanada z Nemci in Avstrijci. Do tega najbrže ne bode še prišlo. Ali na svetu je vse mogoče. Zgodovina nam kaže, da so imele že tudi Zedinjene države krvave boje z evropskimi sovražniki. Prav lahko se primeri, da bi tudi na tisoče in tisoče naših rojakov Slovencev zdihovalo v tukajšnjih zaporih kakor avstrijski vojni ujetniki. Ta nesreča bi pa zadela samo dotične brezbrižnike, ki niso ne krop ne voda. — Ne Američani in ne več Avstrijci. Tu bivajo že po 10, 15, ali 20 let, pa jim ni bila njih nova domovina toliko mar, da bi postali nje naturalizirani državljani. Pridobitev državljanstva stane samo nekaj dobre volje in $5.—

V interesu vseh članov naše K. S. K. J. torej kličemo in povdarjamo opetovano: Požurite se za ameriško državljansko pravico dokler je še čas. Lahko se kasneje, ali po vojni razmere tako izpremene, da bode pridobitev državljanskega papirja tukaj bolj otežkočena. V prvi vrsti naj velja ta klic vsem onim, ki nameravajo za stalno ostati v Zedinjenih državah!

Še en slučaj naj navedemo, ki nam priča o veliki vrednosti ameriškega državljanskega papirja:

Minuli teden so v okrajni bolnišnici našega mesta — County Hospital — odslovili vse uslužbence, kateri se niso zamogli izkazati z državljanskimi listinami. Med temi je bilo mnogo bolniških postrežnic, kuharic, peric in dekel. Prav vsled te odredbe je izgubilo službo tudi nekaj naših rojakinj Slovenk, ki so pomagale v pralnici in kuhinji označene bolnišnice.

Naša konečna in odkrita sodba je v tem slučaju tale: Morda pride prej ali slej v Ameriki še do tega, da bode zahtevala vsaka premogarska ali rudarska družba, vsaka tovarna, ali vsak gospodar od najetega delavca dokaze, da je ameriški državljan. Nekatere večje družbe imajo to že v veljavi, radi tega kličemo opetovano: Preskrbite si vsi ameriško državljanstvo!

V obrambo Zedinjenih držav

Sedanja evropska vojna je napotila marsikatero še nevtralno vlado ali državo, da so pričele te resno premišljati o načinih za svojo večjo in bolj varno obrambo pred sovražnikom.

Kakor smo čitali baš minule dni poročila iz Washingtona, D. C., je prišlo na to idejo tudi naše vrhovno mornariško poveljništvo s tajnikom Daniels na čelu; vlada je prišla namreč do spoznanja, da je treba na vsak način gledati v bodočnost pred kakim morebitnim sovražnim napadom, da je, ali da bode potreba vsekako utrditi naša velika obrežja, povečati našo armado, mornarico in se poslužiti vsakojake moderne naprave in sile v obrambo Zedinjenih držav. O tej stvari se bode govorilo in sklepalo pri prihodnjem zasedanju kongresa v mesecu decembru.

Tajnik mornarice Zedinjenih držav, Mr. Daniels, je prišel v tej zadevi na zelo imenitno idejo. Znano mu je namreč, da je Amerika domovina napredka in svetovnih iznajdb; radi tega je dobil od vlade dovoljenje, da sestavi in sesnuje posebni "Civilni svetovalni odbor za iznajdbe in njih razvoj." Dosedaj se je poslalo prošnjo za pristop v ta odbor že vsem prominetnim Američanom, ki so znani kot prvi veljaki na polju iznajdb.

Temu odboru bode načeloval naš, po celem širnem svetu znani izumitelj in mojster elektrike, Thomas Edison; svoj pristop kot član in predsednik tega novega odbora je že naznanil v Washington in sicer je to po zatrdilu storil iz zgolj patrijotičnega namena.

Opomba: V eni izmed prihodnjih številk našega lista bodemo priobčili na tem mestu zanimiv članek o Edisonovih načrtih, ali njegovih modernih iznajdbah v prilog obrambe Zedinjenih držav.

Njemu se bode pridružil tudi znani ameriški izumitelj telefona Aleksander Graham Bell; dalje ekspert za podmorske čolne Simon Lake; oče zrakoplovstva Orville Wright. Dalje profesor R. A. Fessenden, ki je strokovnjak za brezžični brzojav; John Hays Hammond, ekspert pri nabavi razstrelb ali municije in konštrukcij torpednih čolnov; dalje se bode pridružil temu odboru poznani izumitelj brzostrelnih pušk Hudson Maxim in konečno v javnosti dobro znani Henry Ford, ekspert v izdelovanju bencinskih strojev in motorjev.

Vlada je že dovolila, da se bodo smeli delati raznovrstni poizkusi v to svrho v Annapolis, Md., kjer ima že veliko svoje vojaško inženirsko mornarično postajo; tudi se bode glasovalo pri prihodnjem kongresnem zasedanju za večji državni prispevek v to svrho.

Vlada je prišla namreč do tega zaključka, ali za vstanovitev gorinavedenega odbora, ker dohaja vojnemu tajništvu dan za dnem od raznih strani mnogo ponudb od izumiteljev; zanaprej se bode dajalo slične iznajdbe v presojo ali morebitno izpopolnitev tudi tozadevnemu "Civilnemu svetovalnemu odboru."

V prvi vrsti nameravajo Zedinjene države izpopolniti svoje podmorske in torpedne čolne; to se bode pa izvršilo s tem, da se bode zgradilo veliko število istih po najbolj modernem in najnovejšem sistemu. Naravnost da bode delovala vlada pri tem tajno. Preizkuševalna postaja v Annapolis, Md., ne bode nikakor pristopna za tega, ali onega zastopnika inozemskih držav.

Dalje bodo skušale Zedinjene države povečati svojo zračno flotilo po najnovejšem sistemu, kajti sedanje število vojaških aeroplanov nikakor ne zadostuje potrebi. Neki poslanec bode baje predlagal pri prihodnjem zasedanju, da naj se zgradi za Zedinjene države 2000 novih aeroplanov in baje ravnotoliko tudi podmorskih čolnov. Dotični kongresnik trdi, da bode naša domovina le tedaj povsem varna, ako se dobro oboroži proti napadu sovražnika na morju, pod morjem in v zraku. Nedvomno, da se bode pri tem zasedanju tudi kaj ukrenilo za povečanje naše mornarice. Poleg že označenih točk se namerava uvesti za našo armado novovrstne topove, brzostrelne puške, ročne granate, električne aparate ali stroje za uničevanje aeroplanov itd. itd.

Vobče se deluje sedaj v Washingtonu, D. C., na to, da bi naj Zedinjene države prekašale na polju moderne vojne sile vse druge države širom sveta. In to se bode vladi nedvomno tudi posrečilo! — V prvi vrsti ima tudi naša domovina sedaj lep izgled, kaj pomenja dobro oborožena država, — drugič se je nehote prijema strah pred zunanjim sovražnikom in tretjič bode lahko Zed. države morda enkrat na vrhuncu vojne sile vsled tega, ker imajo dovolj denarnih sredstev. Cela stvar pa vendar ni še tako resna, ali nujna in preteklo bode gotovo še mnogo časa predno se prizadetim krogom v Washingtonu posrečijo in uresničijo te dalekosežne ideje.

Pomniti je vendar potreba, da se v Washingtonu deluje tudi za svetovni mir. Bivši naš državni tajnik Bryan je bil znan zadnje čas kot pravi mednarodni mirovni apostol poleg svojega uradnega predstojnika predsednika Wilsona.

Nam se zdi povečanje in ojačenje vojne sile Zedinjenih držav nekako abotno, kajti delovati na ta način ali s takimi načrti za svetovni mir je nesmiselno in brez pomena.

Iz uredniške torbice.

Gostilničar, Ohio.—Uvoz ali carina od vina iz Avstrije znaša od 45c lo 60c pri galoni. Ta davek se računa po kakovosti ali alkoholni vsebini vina. Uvoz na harmonike in vsa druga godala znaša 35% od vrednosti.

Radovednež. — Bivši državni tajnik W. J. Bryan je kandidiral že trikrat za predsednika Zed. držav a je vedno propadel in sicer l. 1900, 1904 in 1908.

Plače naših guvernerjev so po vsem različne; ozirajo se po velikosti države. Menda ima najvišjo plačo $12.000 new-yorški guverner in guverner države Illinois (?) Samo služba guvernerja v Arizoni je častna, ker ne dobiva ondi nikake plače. Tudi uradna doba (termin) ni po vsem jednaka. Nekatere države volijo namreč svoje guvernerje samo za 1 leto; Rhode Island n Mass.; druge zopet za 2 leti, 3 ali 4; dalj časa pa ne.

Dragoceno zrcalo.

Spisal A. K.

Nauke petega blagra si najlaže vkratkem predočimo, ako si po zgledu sv. Frančiške Fremiot naredimo iz njih nekakšno zrcalo ali ogledalo. Ta svetnica je želela svoje samostanske sestrice potrditi v pravi sveti ljubezni in je v ta namen ukazala na zid, kjer so navadno mimo hodile, zapisati prekrasne besede sv. apostola Pavla iz 1. lista do Korinačnov: "Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva; ljubezen ni nevoščljiva, ne ravna napačno, se ne napihuje; ni častilakomna, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudega, se ne veseli krivice, veseli pa se resnice; vse pretrpi, vse verjame, vse upa, vse prenese." To pisanje je imenovala "samostansko ogledalo." Če je bilo treba katero tovaršico kdaj kaj posvariti zastran pomanjkanja ljubezni do bližnjega, jo je poslala čitat one besede, rekoč: "Pojdi se pogledat v zrcalo, da boš videla, kakšna si!"

Ogledalo ali zrcalo je potrebna reč pri hiši, da pogledaš, ali si dostojno opravljen, umit in počesan, ali si za med ljudi. Da so nekateri celo do greha ničemurni pred zrcalom, tega ni krivo zrcalo, ampak napuh in izprijetnost, ki zna vsako reč obračati v napako. Upam, da ti nimaš te graje vredne navade, da bi se iz ničemurnosti predolgo vrtil pred navadnim zrcalom; zato se smem zanesti, da boš tem rajši izpolnjeval moj nasvet ter se prav pogostokrat šel pogledat v ogledalo sv. Frančiške, ki ga je naredil največji mojster, sam sv. Pavel; pred tem zrcalom pa se smeš prav dolgo pomuditi. Če si polagoma tako olepšal svoje srce, da v tem zrcalu ne zagledaš nad seboj nobene maroge in lise, potem smeš brez skrbi iti v vsako družbo, imenitno in preprosto; le verjemi, da se ti bo dobro obneslo.

Da ti bo pa še bolj ugajalo to prekrasno zrcalo, ti ga bom tukaj nekoliko iz okvira vzel, nekatere kosčke, ki so si močno podobni, bolj skupaj stisnil in ti pokazal s kratko razlago, kako se uspešneje ogleduj v njem. Zlasti to ti naročim, da nikdar ne prezri prelepega žarka, ki iz tega zrcala tako milobno odseva na vse strani in se zove: "Blagor usmiljenim!"

a) Ljubezen je potrpežljiva — vse pretrpi — se ne da razdražiti — vse prenese! Če zapazi na bližnjem zoprnosti in nepovoljne napake, se ne jezi, ampak si misli le to dvoje, ki je tudi sicer najboljša pomoč v vsaki sitnosti: ali se da prenarediti ali ne? Ako si upa pri bližnjem odpraviti neljube napake, tedaj se v vsej krotkosti posluži pripravnih pomočkov v ta namen, zlasti če jo tudi poklic veže k temu; tudi v svarjenju in kreganju se razodeva pohlevna ljubezen. Ako si pa ne upa nič prenarediti, izroči vse božji volji in pomoči, zase pa preskrbi karmoč veliko zalogo vesele potrpežljivosti. Sploh prava ljubezen v oziru napak gleda bolj nase kakor na druge; ker vidi, da drugih ne more poboljšati, izkuša boljšati sebe, ter je do sebe ostra, za druge milobna. Ker ve, da človeških slabosti ne bo mogoče nikdar spraviti s sveta, da vsem nihče ne more ustrezati in da je povrhtega svet vajen plačevati z nehvaležnostjo: kaže svoje krščansko junaštvo v usmiljenju in v prizanašanju!

b) Ljubezen je dobrotljiva. Kaže se v dobrosrčnih mislih in željah, v milem sočutju, v prijaznem in prizanesljivem govorjenju v navzočnosti in v nenavzočnosti, zlasti pa v dobrih delih krščanskega usmiljenja. Rada pomaga in postreže, komur le more. Kakor nebeški Oče daje solnce sijati na dobre in zlobne, tako odkritosrčna ljubezen razširja svojo dobrotljivost nad vse, katerim more pomagati, nad prijatelje in sovražnike. In da more postreči prav mnogim, pritrguje sama sebi, svoja dela in svoje moči posvečuje drugim, celo prosit gre — za druge! Ne le čas podnevi, tudi nočno spanje je voljna dati, da je postreženo bližnjemu; celo prostost in zdravje je pripravljena darovati, ko bi bilo treba. Tako so ravnala najboljša in najplemenitejša srca, posnemajoča najdobrotnejše Srce Jezusa Kristusa, ki je povsod delil dobrote, koder je hodil, ki je celo svoje življenje za nas dal v najstrašnejših bridkostih na križu ter je samega sebe nam izročil v presvetem rešnjem Telesu.

c) Ljubezen ni nevoščljiva. V tem je vrhunec krščanske ljubezni, da nam gre tuja usoda enako k srcu kakor lastna; da nas tako veseli sreča in blagostanje bližnjega, kakor lastni blagor, tuja nesreča pa nas tako boli, kakor bi nas zadela. Po takem blagem sočutju je človek podoben Bogu, ki, sam v neizmerni sreči, hoče in želi, da bi bili tudi mi vsi srečni, tudi taki, ki smo ga že mnogokrat žalili; po nevoščljivosti pa je podoben satanu, ki, sam večno nesrečen, išče še vse druge potegniti za seboj v nesrečo, ker ne more nikogar srečnega videti. V resnici plemenito je srce, v katerem ni nobene zavisti več. Za tako plemenitost so se svetniki vsekdar močno prizadevali. Že sv. Pavel piše: "Kdo oslabi, in bi jaz ne oslabel? Kdo se pohujša, in bi mene ne peklo?" In kdo bi se ne čudil njegovim klasičnim besedam, ki so vredne ust in peresa največjega modrijana: "Veselite se z veselimi in žalujte z žalostnimi."

č) Ljubezen ne ravna napačno. Ena najtežavnejših reči v človeškem življenju je: zadeti pravo mero. Kako lahko se nam zgodi, da pretiravamo, da postanemo enostranski, da, prehlastno se prizadevajoči za čednost, zabredemo v kako drugo napako. Ker vozimo svojo srečo po ozki cesti, se primeri tako lahko, da se nam voz, če ga preveč potiskamo od ene strani, prevrne na drugo stran. Zato nam je posebno v vedenju do bližnjega potreba poglavitne krščanske čednosti, modrosti, da ne bomo krivični enim, ako smo predobrotni do drugih, da zlobneži naše dobrotljivosti ne bodo zlorabili v greh, da enemu zaljubo ne bodemo zatirali drugih, da ne zajdemo v priliznjenost, da ljubezen naša res ostane zmeraj sveta, da nam ne vzame dobrega imena li celo dobre vesti ter ne postane nevarna naši največji sreči, nedolžnosti itd. Zato je krščanska ljubezen, ki ima biti podlaga naši sreči, jako previdna — "ne ravna napačno!"

(Konec prih.)

Veliko besedičenja še ni dokaz velike modrosti.

Čemu krajšate dneve življenja s podaljšanjem noči?

K. S. K. Jednota

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

—o—

GLAVNI URAD: JOLIET, ILL.
Telefon 1048

—o—

Od ustanovitve do 31. maja 1915. skupna izplačana podpora **$1,069.625.50.**

—o—

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Paul Schneller, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
I. Podpredsednik: Joseph Sitar, 805 N .Chicago St., Joliet, Ill.
II. Podpredsednik: Anton Grdina, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: Josip Rems, 2327 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.
Glavni blagajnik: John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Jak. Černe, 820 New Jersey Av., Sheboygan, Wis.
Pooblaščenec: Martin Muhič, box 537, Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

Josip Dunda, 704 Raynor Ave., Joliet, Ill.
Geo. Thomas, 904 East B. St., Pueblo, Colo.
John Povsha, 311 — 3. Ave., Hibbing, Minn.
Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.
Frank Frančič, 318 So. Peirce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Mihael Kraker, 614 E. 3. St., Anaconda, Mont.
Geo. Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa.
Anton Gregorich, 2027 W. 23. St., Chicago, Ill.

PRAVNI ODBOR:

Joseph Russ, 6712 Bonna ave. N. E. Cleveland, Ohio.
Frank Svete, 1428 So. Sheridan Rd., Waukegan, Ill.
Frank Plemel, Rock Springs, Wyo.

UREDNIK "GLASILA K. S. K. JEDNOTE":

Ivan Zupan, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2487.

—o—

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote naj se pošiljajo na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. dopise, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročnino pa na: "GLASILO K. S. K. JEDNOTE," 1951 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

URADNO NAZNANILO.

IZ URADA GL. TAJNIKA K. S. K. JEDNOTE.

Krajevnim društvom naše slavne Jednote, je znano, da je gl. odbor pri seji jan. meseca t. l. določil tri nagrade onim društvom, ki bodo dobila v prvi polovici t. l. največ novih članov(ic). Nagrade so kakor bilo že poročano 25, 15 in 10 dolarjev.

V dolžnost si štejem naznaniti slavnemu članstvu, da je pristopilo tekom prvih šest mesecev leta 1915 (to je od 1. jan. do 30 jun.) 481 članov in članic. Če pomislimo na slabe delavske razmere in poleg tega še na strašno vojsko v stari domovini, moramo priznati, da je število novo pristopilih v sedanjih razmerah in pod sedanjimi okoliščinami v resnici častno in hvalevredno. Vsa krajevna društva posebno pa še njih uradniki(ice) zaslužijo javno pohvalo za trudapolno delo pri pridobitvi tako lepega števila novih članov(ic). Znano mi je kako težko in naporno delo je pridobivati nove člane v slabih časih, toda predstoječe število kaže, da se uradniki(ice) niso vstrašili(e) dela in zaprek, marveč delovali so vsak po svoji moči za napredek in naraščaj K. S. K. Jednote, zakar naj jim bode v mojem imenu kakor tudi v imenu br. gl. uradnikov izrečena najlepša bratska hvala.

Društva, ki so deležna zgoraj omenjenih nagrad so:

Dr. sv. Jožefa 43, Anaconda, Mont.; dr. sv. Jan Evang. 65, Milwaukee, Wis. in dr. sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo.

Dr. sv. Jožefa štev. 43 pridobilo je 25 novih članov(ic); dr. sv. Jan Evang. štev. 65, pridobilo je 25 novih članov(ic) in k dr. štev. 7, pristopilo je 22 članov(ic).

Ker sta dr. štev. 43 in štev. 65 pridobili enako število novih članov(ic), radi tega je gl. odbor Jednote pri zasedanju dne 14. t. m. določil, da se plača prvim dvem imenovanim društvom prvi dve nagradi in sicer vsacemu društvu po $20.00. Tretjo nagrado pa se plača dr. sv. Jožefa štev. 7.

Uverjen sem, da bodo društva z veseljem prejela določene nagrade čeravno obstoje le iz majhnih svot. Pri tem pa prosim, da ostala društva ne smejo biti užaljena, ker niso bila zmagoslavna, kajti častno pohvalo in zahvalo gre tudi vsem ostalim društvom, ki so pripomogla do lepega števila novih članov in članic.

Kakor je bila nagrada razpisana za prvo polovico tega leta, tako ostane po določilu odbora tudi za drugo polovico tek. leta. S tem se nudi prilika zopet trem društvom do nagrade. **Katero bode tako srečno??** Na noge torej cenjena društva! Na delo slavno članstvo! Veliko je še rojakov in rojakinj, ki niso člani(ice) naše mogočne organizacije Poskusimo jih pridobiti v našo sredo. Priporočajte jim našo Jednoto, razložite jim stanje Jednotine blagajne. Povejte jim kako se lahko zavarujejo za smrtnino, poškodbino in boln. podporo. Dajte jim čitati Jednotino Glasilo. Če to storite, gotovo bodete marsikaterega prepričali in mu dokazali, da je K. S. K. Jednota v resnici prva, najmočnejša in najbogatejša slov. katoliška podporna organizacija, ki je brez vsega dvoma prava mati vdov in sirot.

Dalje naj tudi omenim, da se je pri seji gl. odbora dne 14. t. m. določilo, da se plača nagrado tudi za vstanovitev novega društva in sicer za društva vstanovljeno z 12terimi novimi člani ali članicami, se bode dalo iz Jednotine blagajne $5.00 in za društvo vstanovljeno z 25 ali več člani(icami) $10.00 nagrade. To velja za društva, ki se vstanovijo le v krajih, kjer danes še ni društva spadajočega k naši Jednoti. (Pripomba: Žensko društvo, ki se vstanovi v mestu, kjer se nahaja moško društvo pripadajoče k naši Jednoti, je tudi opravičeno do omenjene nagrade.)

Želeč, da bi slavna društva tudi v bodoče tako marljivo delovala za napredek in procvit Jednote, kakor so v preteklosti, ostajam spoštovanjem in bratskim pozdravom udani sobrat

Joseph Zalar, gl .tajnik.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Opetovano prosimo in opozarjamo vsakega člana(ico), da naj nam pri premembi svojega naslova vedno naznani številko in kraj krajevskega društva, h kojemu spada, in pa svoj stari naslov.

Dalje se prosi vse gg. tajnike društev, da nam naznanijo kmalu dotične člane(ice), ki so bili tekoče leto suspendani, in ki niso med tem časom zopet pristopili nazaj v društvo in Jednoto.

Ljubljanski topniški polk št. 7 v vojni.

Pod tem naslovom priobčuje "Tagespost" vojnopoštno pismo z dne 2. junija, iz katerega posnemamo naslednje podrobnosti:

Bili smo že na ogrsko-gališki meji, ravno sredi gigantske karpatske bitke, ki ji sploh ni bilo videti kraja, ko se je nenadoma začela naša divna ofenziva in so se jeli Rusi neverjetno hitro umikati. Sedaj je šlo končno naprej! Sredi našega prodiranja je prišlo nenadno poročilo: Polk mora na vlak. Takoj smo se obrnili in korakali na postajo. Tedaj smo delali silne marše, kakih 300 kilometrov v desetih dneh. Seveda noben človek ni vedel, kako, zakaj in kam. Ugibalo se je sem in tje in nekateri so se celo nadjali, da bodo zopet videli svoje rojstno mesto. A prišlo je drugače. Vozili smo se z največjo brzino in proti jutru drugega dne smo dospeli na cilj: Pred nami je zopet ležala gališka planjava. Takoj ko smo stopili z vlaka, smo pripravili topove za boj in oddirjali. Čez dve uri po dohodu smo bili zopet zakopani, v najljutejšem ognju, sredi veličastne bitke. To je bilo nekaj drugega nego pozicijski boj v Karpatih. Tesno ob naši strani je stala in delovala nemška topniška baterija. Ob tej priliki so opravile naše baterije pravo korenjaško delo in le našemu stanovitnemu vztrajanju do zadnjega trenutka je bilo zahvaliti, da se je izjalovil silni, z veliko premočjo izvedeni napad ruske pehote. S ponosnim zadoščenjem smo si privoščili nekoliko počitka po tej razburljivi igri.

Toda počitek ni dolgo trajal. Že so se na obzorju pojavile posamezne skupine jezdecev, ki postajajo večje in le večje. Kmalu se vidi, da se urejujejo ruske kozaške množice za napad proti nemški kavalerijski diviziji na našem desnem krilu. Naslednji trenutek že teko po telefonskih žicah potrebna povelja baterijam; vseh oči so napeto obrnjene na bodoče dogodke. Tedaj zadone iz jeklenih žrel železni pozdravi in že prve salve pokrijejo v skoku drveče kavalerijske množice. Nepopisna zmeda je nastala po tem mogočnem učinku. Konji brez jezdecev drve sem in tja kakor mravljinci v mravljišču, tod in tam se valjata konj in jezdec v smrtnih bolečinah.

Napad se je popolnoma zrušil. Viharen "Ura!" je zaoril vrli artiljeriji iz pehotne rojne črte, ki je z napetim razburjenjem opazovala prizor, ne da bi bila sama oddala le en strel. Poveljnik pehote je solznih oči stisnil roko našemu polkovnemu poveljniku.

V polku je bilo doslej odlikovanih 17 častnikov z zaslužnim križcem in izredno veliko je število podčastnikov in častnikov, katerih prsi krasi hrabrostna svetinja. Polk je imel po zaslugi svojih preudarnih poveljnikov, preje polkovnika pl. Watzel, sedaj podpolkovnika Umfahrer, iz vsega začetka jako majhne izgube; pa tudi roka naše zaščitnice sv. Barbare je čuvala nad nami in hrabremu je sreča mila! Tudi v bodoče bo tako.

Polkovni poveljnik, podpolkovnik Umfahrer, je pravi oče polka, a tudi polk in vsak posameznik ga ljubi in časti kot očeta. Podpolkovnik Umfahrer je sedaj tudi poveljnik artiljerijske brigade; v celem območju njegovega bojnega okrožja ni nobene sovražne baterije več, tako temeljito jih je pregnal.

Nova vojna z Italijo je tu med nami vzbudila čuvstvo zadoščenja in novega navdušenja, kajti vsi smo prepričani, da mora ta zavratni dedni sovražnik Avstrije dobiti po grbi, kakor zasluži. Vse nas napolnjuje le ena želja: Sodelovati doli in poučiti licemerske Lahe, kdo smo ljubljanski topničarji.

Ljubljančani smejo biti ponosni na svoje artiljeriste in za mesto bo nepozaben tisti častni dan, ko se bo polk po srečno končani zmagoviti vojni ob glasu trobent vračal v ljubljeno rodno mesto. Po tem dnevu hrepenimo vsi in vsi tudi trdno verujemo vanj. Naj bi nam bil kaj kmalu dan!

M. W.

Ideje nekaternikov o napredku so zvezane z opazovanjem drugih, ki nazadujejo.

Italija in načelo narodnosti.

Italija pravi, da je narodnostno načelo sveto in zato ga nihče ne sme kršiti. V imenu narodnostnega načela se je Italija združila, v imenu "narodnostnega načela" sedaj Italija odrešuje svoje neodrešence; z eno besedo: italijansko narodnostno načelo je tako sveta stvar, da razun italijanskega narodnostnega načela ni nič svetega. Zato Italija v imenu narodnostnega načela zahteva nemška mesta Bozen, Meran. Brixen, furlanski mesteci Tržič in Gradiško, slovensko Nabrežino in celo slovansko Primorje, hrvatsko Dalmacijo, albansko Valono, grške otoke Dodekaneza in kos Male Azije, kjer prebivajo večinoma Turki in deloma Grki.

Slovensko primorje.

Veseli nas, da sedaj tudi nemško časopisje tu in tam zapiše, da živimo ob morju Slovenci in Hrvati. Zlasti nemško časopisje iz "rajha" je tukaj bolj odkrito in jasno izpove, da so ti kraji naši, do katerih Italija nima pravic. So glasovi, ki jih navadno ni bilo slišati in jih deloma tudi še ni slišati. Toda, če celo Italija spoznava, da je na tej zemlji nekaj živega, kar se bo branilo do zadnjega, potem bo to spoznal še kdo drugi. Tudi naši severni bratje se začeli bolj pečati z nami. Razumljivo. V boju z Italijo se rešuje vprašanje Avstrije kot velesile in pa jugoslovansko vprašanje. Ta stvar je dozorela in treba jo je rešiti. Napravljala se je Italija, da reši to vprašanje. Mi smo odklonili njeno "odrešenje." Rešitve bo iskati v drugem smislu. Razvoj zadnjih desetletij je pokazal smer. Odlični katoliški poljski list "Glos Narodu" piše v obširnem članku: "Pomen italijanstva je padel. Obličje Istre, Goriške, Gradiške, celo Trsta se je v teh časih znatno izpremenilo. Pred 30 leti so tamkaj poznali samo italijansko zemljo in italijansko življenje, poznali so samo Castelnuovo, Abazzia, Lussinpiccolo. Danes pa vidiš na uradnih tablah tudi zapisano Opatija, na mesto Castelnuovo Podgrad in poleg Lussinpiccolo tudi Lošinj mali. Pa naj imajo mesta še danes italijansko obličje, obrežje ni italijansko, ampak slovansko, in sicer na zahodu slovensko, na vzhodu hrvatsko ali celo srbohrvatsko. Na Goriškem je uradni jezik slovenski in italijanski, ravnotako zakonodaja. Med 180.000 prebivalci Trsta je že danes 70,000 Slovanov. V dveh predmestnih kurijah imajo že danes Slovenci vsa mesta za občinske volitve in v eni štirih mestnih kurij, v četrti, so bili Slovenci zadnjič v ožji volitvi. To vse dokazuje, da se slovenski element množi in pa tega ozemlja ne smemo več smatrati za italijansko. V Istri je že leta 1900 dognala uradna statistika, ki so jo vodili Italijani sami, da je pole~ 136.191 Italijanov 47.717 Slovencev in 143.057 Hrvatov. Vkljub vsem volivnim umetnostim, s katerimi so hoteli zadovoljiti Italijane, in vkljub mogočnemu vplivu irredente imajo Slovenci na Goriškem od 29 deželnozborskih mandatov 14 in od 5 deželnoodborniških mest 2 in v Trstu od 80 vendarle že 12 mest. Slovenci in Hrvati imajo že svoje gimnazije in učiteljišča in vse to so si priborili v eni človeški dobi in proti italijanski univerzi so se uspešno uprli. Veliko zaslug za vse to ima nedavno umrli Matko Mandič, ki je kot duhovnik, profesor naravoslovja, časnikar, urednik in končno kot deželni in državni poslanec zelo vneto deloval." "Slov."

Uradni izkazi izgub.

Izgube 26. domobranskega polka.

Kadet Ambrož Franc, ranjen; nadporočnik Gerbin Hugo , ranjen; pešec Ablak (Oblak) Tomaž, ranjen in ujet; Albrecher Ivan, 10. stot., mrtev (27./1. 1915); Aršešnik Leopold, 10. stot., r.; Auer Erhard, 2. stot., u.; Baldaš Anton, 10. stot., r.; Brenser Ignacij, 12. stot., mrtev (27./1. 1915); Bresočnik Jakob, 12. stot., mrtev (27./1. 1915); Cafuta Ivan, 2. stot., u.; Čeh Feliks, 11. stot u.; Čodej Franc, 8. stot., r.; Čokan Josip, 2. stot., r.; Deleja Anton, 10. stot., mrtev (5./2. 1915); Divjak Franc, 1. stot., r.; Dobaj Edvard, 2. stot., r.; Dolbelo Anton, r.; Drevenšek Franc, 2. stot., r.; Ehm Edvard, 10. stot., Flis Ferdinand, 7. stot., mrtev, 3./2. 1915; Freiding Ivan, 2. stot., r.; Fuchs Franc, 10. stot., r.; Gisch Franc, 9. stot., r.; Gangl Josip, 10. stot., r.; Garšak Karel, 7. stot. r.; Gastan Anton, 2. stot.. r.; Guzej Martin, 7. stot., r.; Haas Alojzij, 12. stot., r.; Hartner Anton, 11. stot., u.; Hehal Karel, 12. stot., r.; Jank Josip, 12. stot., mrtev (27./1. 1915); Kančič Anton, 10. stot., mrtev (27./1. 1915); Klobasa Josip, 5. stot., Maribor, r.; Kobanc Mihael, 11. stot., u.; Kodrič Jernej, 12. stot., r.; Korošec Josip, 2. stot., mrtev (4./2. 1915); Korošec Karel, 1. stot., r.; Kostomaj Ivan, 7. stot., Blanca, mrtev (4./2. 1915); Kovačič Jakob, 10. stot., r.; Kranjc Ivan, 7. stot, mrtev 3., 2. 1915); Kramberger Franc, 10. stot.; u.; Krojs Alojzij, 10. stot , r.; Krošl Franc, polk. štab, r.; Lah Franc, 12. stot. r.; Lampel Ernest, 10. stot., mrtev (5./2. 1915); Lapuh Franc, 12. stot., mrtev (7./2. 1915); Laubič Anton, 7. stot., mrtev (7./2. 1915); Lenc Ivan, 1. stot., r.; Lešnik Ivan, 2. stot., r.; Lorger Štefan, 2. stot., u.; Loščar Alojzij. 6. stot., mrtev; Lešnik Josip, 3. stot., Maribor, r.; Malex Martin. 11. stot., u.; Malli Franc, 10. stot., r.; Markeš Josip, 2. stot., mrtev; Markovič Ivan, 12. stot., r.; Marx Josip, 1. stot., mrtev (6./12. 1915); Mešner Ignacij, 10. stot., r.; Modrič Josip, 2. stot., r.; Neuwirth Vinko, 12. stot., mrtev (27./1. 1915); Omersu Franc, 8. stot., r. in u.; Oswald Avgust, 9. stot., mrtev (febr. 1915); Otter Rudolf. 12. stot., mrtev (27./1. 1915); Perko Matej, 2. stot., r.; Pfeiffer Josip, 2. stot., u.; Pilko Jurij, polk. štab, r.; Pilko Štefan, 11. stot., u.; Plavčak Ivan, 2. stot., r.; Polanič Ivan, 10. stot., mrtev (27./1. 1915); Polič Franc, 10. stot., r.; Polak Anton, 10. stot., r.; Pratter Ivan, 12. stot., r.; Prattes Ivan, 10. stot, r.; Puncer Julij, 12. stot., r.; Radič Josip, 1. stot., r.; Rauscher Anton. 12. stot., r.; Rebol Ivan, 2. stot., r.; Reich Anton, 2. stot., r.; Reich Rihard, 12. stot., r.; Rep Jakob, 2. stot., r.; Resch Josip, 2. stot., r.; Ribič Simon, 2. stot., r.; Robia Franc, 12. stot.. mrtev (27./1. 1915); Rodošek Franc, 12. stot , mrtev (27./1. 1915); Rumes Josip, 2. stot., r.; Rus Ivan, 11. stot., u.; Sabedič Ivan, 26. pp., r.; Schicho Leopold, 11. stot., r.; Šmerc Josip, 2. stot., u.; Schölnast Ivan, 12. stot., mrtev (27.1./ 1915); Schubert Henrik, polk. štab, r.; Schunkovitz Ivan, 12. stot., r.; Schweizer Rudolf, 10. stot., r.; Schwindsakl Vilibald, 12. stot.. r.; Senekovič Anton, 12. stot., r.; Sitter Martin, 12. stot., mrtev (27./ 1. 1915); Sitzwohl Rudolf, 11. stot., u.; Skafer Vinko, 11. stot., u.; Slodo Alojzij, 2. stot., r.; Sok Ivan, 7. stot , r.; Stoudegger Mihael, 2. stot., r.; Stinbauer Alojzij 11. stot, r.; Stelcer Alojzij, 9. stot., r.; Stergar Karel, 12. stot., mrtev (4./2. 1915); Sternad Anton, 1. stot., r.; Straus Franc, 10. stot., r.; Tepanek Jurij, 11. stot., u.; Troiner Alojzij, 8. st., r.; Trstenjak Anton, 2. stot., r.; Turner Franc; 11. stot., r.; Turušek Gregor, 2. stot., r.; Verbenjak Josip, 11. stot., u.; Višnik Karel, 10. stot., r.; Vodušek Martin, 11. stot., u.; Vogrinc Ivan, 12. stot., mrtev (27./1. 1915); Walter Franc, 11. stot., u.; Waltl Vinko, 10. stot., r.; Vehovar Andrej, 12. stot., r.; Witzler Norbert, 3. stot., r.; Wolkinger Franc, 12. stot., mrtev (27./1. 1915); Wonisch Matija, 12. stot., r.; Wrabel Miroslav, 12. stot., mrtev (27./1. 1915); Zgode Josip, 11. stot., u.; Zavec Franc, 1. stot., mrtev (2./2. 1915); Žitnik Franc, 12. stot., r.; Žumbar Franc, 1. stot., mrtev (7./2. 1915); Zupanc Mihael, 7. stot., r.

Umetnost v vjetniškem taboru.

Nemški poročevalec Küchler si je ogledal neki nemški vjetniški tabor, kjer se nahajajo predvsem francoski in angleški vojaci. Med njimi je mnogo bogatih in še več visoko izobraženih ljudi. Poveljništvo tabora je dovolilo, da si smejo sestaviti vjetniki poseben orkester, ki sestoja iz 26 mož, po večini pravih umetnikov. Dirigent je bivši kapelnik lilleške opere. Instrumenti so vzeti deloma iz plena nemških čet, deloma pa so jih kupili vjetniki sami. Orkester ima vsak dan vajo, v nedeljah pa prireja sinfončne koncerte v veliki pralnici, ki se spremeni ta dan v slavnostno dvorano, v kateri je prostora za 800 ljudi. Vstopnina znaša 25 in 10 pf. ter se porabi za siromašne vjetnike. Program je vedno umetniško izbran, poleg romanskih mojstrov so zastopani tudi velikani nemške godbe. — Ganljiva je historija, kako je nakupoval dirigent vjetniškega orkestra Ernest Dauchez godala. Smel je z nadzorovalnim stotnikom v meseto — v svoji ponošeni uniformi, on, umetnik, ki se ni mogel drugače praznično napraviti, kakor da si je sijajno nasukal svoje brke . . . S ponosno dvignjeno glavo je korakal poleg stotnika, njegove črne oči so se bliskale po ženah in deklétah. "Ah, mon aouptman, ca donne une idée de liberté!" — V velikem skladišču za instrumente je stal prekrasen klavir. Z očmi, v katerih je plamtela umetniška strast, ga je vjetnik oglédoval. Stotnik je razumel, po čem hrepeni umetnikovo srce. Prikimal je. V brezmejnem veselju je zagrabil vjeti Francoz v tipke, kakor burja so se dvignile melodije, vriskajoče, plameneče — Bizet, Massenet, Wagner, Beethoven — duša umetnika je bruhala svojo božansko silo v strune krasnega inštrumenta. Ves srečen in vzradoščen je poslušal stotnik svojega vjetnika. Zunaj pred oknom pa so se nabrali ljudje, ki so začudeno gledali moža v ponošeni francoski uniformi in poleg njega nemškega oficirja — oba zatopljena v božanske misli velikih mojstrov godbe. — Še na povratku v tabor je bil francoski vjetnik popolnoma v ekstazi, nič se ni čutil roba, bil je kavalir, ki sme ponuditi svojemu spremljevalcu, da mu plača — tramvaj. — Kmalu nato so imeli v taboru svoj prvi sinfonični koncert. Bil bi skoraj tudi zadnji. Eden izmed godbenikov je nastavil trobento i nkakor piš viharja je zadonela po taboru izzivalna pesem Marsellaise. Oči vjetih belgijskih in francoskih vojakov so se začele iskriti . . . Stvar se je iztekla še precej dobro. Trobentač je dobil 14 dni zapora in orkester je bil za šest tednov suspendiran. — Od takrat se ni zgodilo ničesar podobnega. Vjetniki ščitijo svoj orkester kakor punčico v očesu.

Nekateri ljudje so že vsled tega jezni, ker nimajo nikogar, nad katerem bi stresali svojo jezo.

•

Mož rad pripozna, da ga je kdo nabil, žene pa o tem raje molčijo.

ROJAKI POZOR!

Imam še nekaj akrov najboljše zemlje na prodaj. Zemlja se nahaja blizu mesta, železnice, premogokopov, tovarn in žag, kjer je podnebje najbolj ugodno, kjer ni zime in ne hude vročine. Dobite je zemljo po jako nizki ceni.

Pišite takoj za pojasnila na:

J. Potoshnik
1035 E. 71. st. St. Seattle, Wash.
Advr. št. 25. — 32.

UGODNA PRILIKA.

Na prodaj je en blok od slovenske cerkve v Chicagu lesena hiša z dvema stanovanji po 4 sobe. Skupni mesečni rentni dohodki znašajo $18.-- Hišo prodaja vdova, ker ne more več vzdrževati plačil, ki pridejo na hišo to leto.

Cena hiše $1425.00. Gotovine je treba samo $500.00; potem pa mesečno po $10.00.

Za pojasnila se obrnite na

Frank Kosmach,
2116 W. 22. St., Chicago, Ill.
Telefon: Canal 2138.

Dr. Martin J. Ivec
Slovenski zdravnik
Physician-Surgeon
Vrhovni zdravnik K. S. K. J.
900 N. Chicago St.
Corner Clay St.,
JOLIET, ILL.
Urad zraven slov. cerkve.
Telefon N. W. 1012, all Chicago telefona: Urad 1354 J. Dom 2192 L.

Pokora.

Povest iz časov Ludovika XIV.

(Angleški spisala Lady Georgina Fullerton.)

Poslovenil A. K.

V eni največjih in najboljših slovečih hiš mesta Kalé (Calais) je bilo meseca septembra leta 1709. zbranih več prijateljev. Hišna gospodinja gospa St. Lo je sprejemala goste prijazno in prikupno, kakor je to pri Francozih navadno. Njeni gostje so bili večinoma vojaki in so spadali k posadki mesta Kalé. Bili so večinoma prijatelji njenega ranjkega moža, ki je pred nekoliko leti umrl v cvetu svoje dobe v bitki pri Blenheimu. Mnogo zanimivih zgodb so ji pripovedovali ta večer o bojih, katerih so se ti možje udeleževali pod vodstvom generalov Turenne, Boufleurs, Villars in Vendôme. Mlada hišna gospodinja je zelo napeto in z velikim zanimanjem poslušala te bojne spomine. Njene oči, ki so imele krasoto, nežnost in moč, kakor jo ima samo črno oko pri ženski, so se blesketale v ognju ali v veselju, kakoršni so bili ravno strašni in ganljivi popisani bojni prizori od mož,ki so se borili ob strani njenega moža, za katerim je žalovala, a vendar kakor vojakova žena ni izgubila poguma.

Ko so ji sporočili smrt njenega mladega junaka, ki kot vdova vojaka, ki je padel v boju za najsvetejšo stvar, je pritisnila svojega otroka na svoje prsi, porosila njegova lica s svojimi solzami in vzkliknila: "In tudi ti bodeš vojak!"

Že od mladih nog je ljubila vojaško slavo. Njen oče in njeni bratje, ravno tako kakor njen mož, so bili vojaki in njen stric hrabri grof de Ponte je bil eden najbolj odličnih častnikov v vojski maršala Villarsa. V svojih detinskih letih je sedela na njegovih kolenih in cele ure poslušala njegove zgodbe o vojnih junakih in ona je vedno obetala svojemu malemu sinu, da bode, ko se sklene mir in se stric povrne v Kalé, sam iz njegovih lastnih ust slišal iste zgodbe ter zvedel, kaj more francoski vojak storiti za svojega kralja in svojo domovino.

"Nekdo trka na vrata," je zašepetal otrok, ki je sedel poleg nje pri mizi. Ona trkanja ni slišala, ker je ravno tedaj eden starejših častnikov ob njeni strani živo popisoval boj, ki se ga je udeležil pod zidovjem mesta Namur. Trenutek pozneje pa je vstopil v sobo služabnik in je rekel tiho: "Gospa, bodite tako prijazni in pridite za trenutek v vzprejemno sobo." Začudena se je ozrla in je po služabnikovem obrazu spoznala, da mora biti važna stvar, radi katere jo je poklical. Oprostila se je pri gostih, vstala in hitela v vzprejemno sobo. Luči še niso bili prižgali in samo pri svetlobi, ki jo je razširjal ogenj na ognjišču, je opazila na stolu sedeti nekega moža, ki si je s svojimi rokami zakrival obraz. Obrnila se je k služabniku, ki je odprl vrata in rekla: "Kdo je to?" Predno pa je imel služabnik čas odgovoriti, je tujec vzdignil svojo glavo.

"Sveta nebesa!" je vzkliknila. "Ali je mogoče! Ali ste v resnici Vi, dragi stric?" Stopila je bližje in mož je tedaj vstal. Ko pa je ona hotela planiti k njemu v naročje, je on prekrižal roke preko prsi in rekel z nizkim in slabotnim glasom:

'Da, jaz sem oni stric, ki ga imaš tako rada in ki ga že toliko let nisi videla. Jaz sem oni človek, ki sem bil pred štiridesetimi leti praporščak v enem prvih francoskih polkov in sem po mnogih slavnih junaških dejanjih in naporih dosegel dostojanstvo polkovnika v onem polku; bil sem spoštovan od svojih tovarišev in počaščen z zaupanjem svojih generalov. Jaz sem ta človek."

Bilo je nekaj tako hladnega, tako nenaravnega v njegovih besedah, nekaj tako bledega v obrazu in tako zmedenega v izrazu grofa, da njegova nečakinja ni mogla spregovoriti niti ene besede, temveč ga je nemo, brez sape in v strahu gledala.

"Prišel sem," je rekel zopet, "da te za danes prosim postelje v tvoji hiši, in pred vsem, da nikomur ne zineš besedice o mojem prihodu."

"Za božjo voljo," je vzkliknila gospa St. Lo, bolestno vznemirjena, "kaj se Vam je vendar zgodilo, moj dragi, dragi stric? Zakaj me tako čudno gledate. Ali ste bolni?"

"Zelo utrujen sem."

Te preproste besede je spregovoril na tak način, da so globoko ganile gospo St. Lo in solze so jo zalile.

"Umiri se, Evgenija! Sedaj ne morem govoriti s teboj," je rekel grof de Ponte. "Jutri izveš vse. Sedaj pa mi naj služabnik pokaže sobo v kakem skritem kotu tvoje hiše, ti se pa vrni k svojim gostom in jih zabavaj, kakor veš in znaš."

Gospa St. Lo se je čutila primorano, da ga uboga, in krepka po svojem značaju je premagala svoja čutila in sluteč, da se je moralo nekaj posebnega zgoditi, je prikrila svoje razburjenje in se tekom ostalega večera vedla, kakor bi se ne bilo ničesar prigodilo, kar bi jo vznemirjalo in razburjalo. Nekateri njeni bolj pozornih gostov pa so le opazili neko spremembo na njenem obrazu, ko se je povrnila v obednico, ker niso več opazili smehljanja na njenem resnem obrazu, ki ga je navadno krasil. Zelo vesela je bila, ko se je družba poslovila in se je ona mogla vrniti v svojo sobo. Čutila je potrebo zbrati svoje zmedene misli in še enkrat premisliti vse posameznosti onega kratkega in mučnega pogovora. Toda zaman se je trudila, da bi si raztolmačila čudne besede in vedenje svojega strica; in ko je zaspala, so njen počitek motile težke sanje, v katerih je vedno videla njegov potrti in zmedeni obraz. Naslednjega jutra je zgodaj vstala, in ko so ji povedali, da je gospod de Ponte že vstal, je pohitela v vzprejemno sobo in poslala ponj, da bi prišel k njej na razgovor.

Ko je gospod de Ponte stopil v sobo, se ji je njegov obraz zdel ravnotako bled in bolesten kakor prejšnjega dne, toda izraz njegovega obraza je bil manj strog in njegovo vedenje je bilo bolj samozavestno, akoravno še vedno hladno. Čutila je, da ne more dalj časa prenašati te negotovosti in sklenila je svoji roki ter rekla:

"Moj dragi stric, povejte mi za božjo voljo takoj, kaj Vas je privedlo k nam in zakaj ne smem nikomur povedati, da ste tukaj."

"Evgenija, povedati ti moram resnico, akoravno me boš potem zaničevala, morebiti celo sovražila. Toda odslej naprej se človek, kakor jaz, ne sme več zgražati pred sramoto; taki dnevi so minuli, privaditi se moram prenašati sramoto."

"Sramoto!" je zamrmrala gospa St. Lo in se neverjetno, toda boječe nasmehnila.

"Ne smejaj se," je rekel gospod de Ponte in zakril z roko svoje oči, "poslušaj me mirno kakor le moreš. Kar sem ravnokar rekel, je resnica. Postal sem tak, da moram zreti nase z neizrekljivim zaničevanjem: izkazal sem se bojazljivca."

"To je mučna šala," je vzkliknila gospa St. Lo še bolj zardelega lica in z vznemirjenim glasom.

"Nikakoršna šala ni to," je rekel de Ponte. "Hvala Bogu, da ne moreš brez ginjenja slišati tega, kar moram povedati. Zahvali Boga za to, kar boš trpela, ko boš vedela celo resnico. Evgenija, jaz sem bil rojen v tem mestu, katero so naši pradedje tolikokrat hrabro branili. Jaz pripadam rodovini, koje čast ni nikdar poznala madeža. Bil sem v desetero vojskah in se boril v trinajstih bitkah. Vodil sem svojo četo na najmanjen pri Steinkirku in obležal bolj nevarnem mestu pri Lille, bil skoro mrtev pri Ramillies. Celih štirideset let nisem vedel, kaj je strah. O, moj Bog! To sem imenoval pogum! Z največjim zaničevanjem sem gledal na najmanjše znamenje slabosti pri drugih. Bog naj mi odpusti. Sedaj so vsi maščevani. Pred tremi tedni sem dobil povelje, da branim s sto možmi zelo važno točko pri vasi Malplaquet. Nikdar ni pogled na nevarnost povzročil, da bi moje srce hitreje utripalo; nikdar nisem čutil najmanjše vznemirjenosti na bojišču; tega dne se me je pa polastila ona čudna slabost, katero imenujejo ljudje strah. Bila mi je popolnoma nova in me je iznenadila. Samo Bog ve, ali sem bil v onem trenutku blazen ali zmeden. Vendar to je vseeno; jaz sem zbežal. Stari vojak s križcem sv. Ludovika na svojih prsih in z znaki slavnih ran na svojem čelu, je pokazal hrbet sovražniku, zapustil svoje mesto, bežal z bojišča kakor navaden strahopetec in se zavedel šele tri ure potem, ko je stal sam, daleč od svojih tovarišev, daleč od svojega mesta, za vedno ločen od preteklosti, sam s črvom v srcu in madežem na svojem imenu. Da, lahko jokaš, ubogo dete, toda solze ne morejo nikdar oprati te sramote."

"O Bog! O Bog!" je vpila St. Lo in sklepala svoje roke, "kaj je povzročilo to strašno skušnjo, ubogi moj stric?"

Stari mož je vzel svojo roko s svojih oči, jo pogledal trdno v obraz in rekel s tako tihim glasom, da je mogla komaj slišati, ki pa je kljub temu pretresal njeno dušo: "Napuh."

'Kdo bi si mislil kaj takega!" je vzkliknila skoro vdušena od ihtenja.

"Ti ne," je rekel z istim glasom. "Ljudje ne. Samo Bog. Sedaj pa naj končam, kar imam povedati. Sinoči sem prišel semkaj z namenom, da bi te prosil prenočišča za eno noč in da bi mi pomagala, da bi mogel tja na Angleško, kjer bi pod izmišljenim imenom skrival svojo sramoto in živel pozabljen od vsega sveta. Toda tekom mirnih nočnih ur se je zgodila v meni neka sprememba. Zakaj bi se bal kazni za svoj zločin? Kako morem popraviti svoj greh bolje kakor s tem, da se izročim samega sebe kot begunca vojaški oblasti in se podvržem smrtni obsodbi, ki jo po pravici zaslužim? Danes zjutraj sem odposlal pismo do maršala Villarsa in mu sporočil, da pričakujem ukaza vojnega sodišča in da stopim predenj, kadarkoli mi zapove priti."

"Tega pisma vendar še niste odposlali!" je zaklicala St. Lo močno ginjena. "Za božjo voljo, oprimite se svoje prvotne namere in bežite na Angleško."

Rdečica se je prikazala na ogorelem obrazu starega vojaka. "Evgenija," je rekel, "ne sili me, da bi še hujše občutil svoj zločin. Ne daj mi vzroka misliti, da je moja nizkotnost v tvojih mislih znižala pri meni čut, ki ga imam za dolžnost in čast. Ali ne vidiš, da je edina pot, ne izbrisati krivde, kajti to je nemogoče, temveč pokoriti se v neki meri zanjo s tem, da počakam obsodbe in prejmem smrt od svojih hrabrih tovarišev? Ne jokaj tako bridko, draga moja. Sinoči bi rad smela plakati nad usodo ponižanega človeka pred seboj; toda odkar je odšlo pismo, se čutim bolj pogumnega gledati ti v obraz in kamen na mojih prsih je nekoliko lažji; popolnoma pa bode odstranjen, ko bom stal na dan izvršitve moje obsodbe pred puškami. Takrat in tam bom prvikrat zopet prosto dihal od one ure, ko sem padel. Povej mi, da čutiš tudi ti tako kakor jaz."

Gospa St. Lo se je vrgla stricu okolu vrata in mrmrala: "Da, čutim, toda to mi trga srce."

"Bog te blagoslovi radi teh prijaznih besedi Evgenija. Sedaj mi boš pa pomagala pripravljati se na smrt. Zadnje čase nisem imel mnogo časa, da bi izpolnjeval svoje verske dolžnosti; daj mi molitveno knjigo, in stari župnik pri Sv. Jakobu — ali je še živ? — me gotovo obišče, ako ga naprosiš. Nisem mislil, da se bodem kdaj zopet počutil tako mirnega na zemlji, kakor se čutim sedaj pripravljen za svoj greh pretrpeti pogumno tudi zasluženo kazen."

V naslednjih dneh so bili prijatelji gospe St. Lo osupnjeni, ko so jo videli vso spremenjeno. Na vso moč se je trudila, da bi bila videti vesela, kadar je bila v družbi; toda lahko je bilo opaziti, da jo tlači neka skrivna žalost. Obledela je, kadar je zapel zvonec pri vratih in se tresla po celem životu kakor trepetlika, kadar so prinesli kako pismo. Navsezadnje je dospelo pismo, ki je bilo naslovljeno na njenega strica in na katerem se je na zavitku nahajalo ime; maršal de Villars. Pokleknila je za trenutek, da bi izmolila kratko molitev, nato je nesla pismo gori v sobo, katere gospod de Ponte ni zapustil, odkar je prišel v hišo.

"Oh! Tukaj je," je rekel, ko jo je videl vstopiti s pismom v roki. Prebral ga je počasi skozi in skozi, nato pa je povzdignil svoje oči proti nebu in rekel: "Moj Bog, ne moja, temveč Tvoja volja naj se zgodi!" in podal je pismo svoji nečakinji. Glasilo se je pa tako-le:

"Brez dvoma je mučno in poniževalno za človeško naravo, da se je mož, ki štirideset let nikdar ni izgubil poguma, mogel izkazati tako nezvestega samemu sebi in nezvestega najbolj sveti vseh dolžnosti. Vendar je tudi tolažilno videti, da se ta mož takoj po svojem obžalovanja vrednem padcu sam ponudi pokoriti se zanj z edinim sredstvom, ki je v njegovi moči — da prostovoljno izroči svoje življenje, da izbriše svoje grehe in da popravi slabi vzgled, ki ga je na svojo nesrečo dal drugim.

To so moja čutila; moj ubogi prijatelj to so tudi čutila vseh naših hrabrih častnikov. Mi ne moremo zakriviti tvojega pogreška, ali te oprostiti sramote, ki je v zvezi s tako očitim kršenjem dolžnosti; pomilujemo te pa iz celega srca in nočemo soditi človeka, ki ponudi tako zadoščenje, ki je v njegovi moči za dejanje, za katero se je dovolj pokoril s svojim obžalovanjem. Sprejmi torej moje prijazne želje in tudi one vseh starih prijateljev. Nebo in čas naj olajšata Tvojo žalost radi nesreče, ki je bila skoro ravno tako velika za nas, kakor je bila za Tebe.

Maršal de Villars.
Du Quesnay, 26. sept. 1709.

"Evgenija," je rekel gospod de Ponté, ko je prečitala to pismo, "daj mi ono škatljo, ki je blizu tebe in nekoliko pisemskega papirja." Odprl je škatlio in vzel iz nje križec sv. Ludovika in zrl nanj toliko časa, dokler ni bilo več mogoče ustavljati silnega navala človeške žalosti. Za trenutek časa se je boril sam s seboj, nato pa je zaprta bol strtega srca razgnala vezi in našla duška v potoku grenkih solza. Gospa St. Lo se mu je vrgla v naročje in obadva sta dolgo molče jokala.

"Vzemi ga," je dejal, "in položi v papir; sedaj mi pa pomagaj odpeti moj meč. Tvoje male roke so imele nekdaj navado igrati se z njegovim ročajem; sedaj mi lahko nekoliko pomagajo. Daj, da ga še enkrat pogledam, da ga še enkrat držim v svoji roki, kakor sem imel navado storiti pred svojim padcem. Sedaj ga pa vzemi proč. Pošlji ga z mojim križcem vred gospodu Villarsu in mu povej, Evgenija, da sprejmem dovoljenje živeti nadalje kot ostro toda pravično kazen za svoj greh."

Od tega dne dalje je smatral gospod de Ponté svoje pomiloščenje kot svojo obsodbo. Obsodil je samega sebe v dolgo potrpežljivo mučeništvo neprestanega poniževanja. Živel je še dalje v onem starem mestu Kalé, kjer je bil rojen, kjer je bilo še vedno živih toliko njegovih slavnih spominov in kjer je bilo vedno mnogo vojaštva. Ni se skrival pred očmi ljudi, kajti, ako so ga vojaki zaničljivo pogledovali, se mu rogali in ga zasmehovali vsprejel je to za del svojo obsodbe, del svoje obsodbe, del svoje pokore. Hodil je po okopih trdnjave, kadar so vojaki tam postajali in hodil je mimo vojašnic, kjer so stali častniki, s svoji uniformi, hodil pa je brez meča ob strani in brez križca na prsih. Hodil je v cerkev in sedal v zadnje klopi, kjer se zbirajo reveži. Ko se je vršila vojaška maša in so vojaki med povzdigovanjem prezentirali z orožjem, je on sklonil svojo sivo glavo v ponižni potrtosti.

Gospa St. Lo je bila vdana samotarnemu staremu možu kakor Ruta Naomiju. Kljub njegovemu ugovarjanju se mu je pridruževala na njegovih izprehodih in klečala v cerkvi poleg njega. Svojega otroka je večkrat posadila njemu na kolena in ga učila ljubiti in spoštovati strica.

Nekega dne je pokazal deček s svojim malim prstom na oni del plašča, kjer bi moral biti križec in rekel: "Zakaj pa ni tam križca?" In kakor da bi ta misel navdala drugo: "In zakaj ni tukaj nobenega meča?" je pristavil in se dotaknil pasu svojega strica.

Zabolelo je to nedolžno vprašanje otrokovo grofa v dno srca in temna senca se je prikazala na njegovem obrazu; toda storil je obljubo, da se nikdar ne vstraši sramote in da izpije kupo ponižavanja do dna. Prenašal je vedno preziranje ljudi, zato sedaj tudi ni mogel omahovati pred nedolžnim pogledom otrokovim.

"Dečko moj," je rekel, "nekdaj sem bil prevzeten in sem zaupal v svojo lastno moč; potem pa je prišel dan, ko mi je Bog vzel oboje: in onega dne sem zbežal z bojnega polja ter postal nesrečen bojazljivec, ki nikdar več ne more nositi niti meča niti križca pravega vojaka."

Otrok je pogledal staremu možu v obraz in njegova lica so žarela kakor ogenj. "Bojazljivci ne govore resnice," je rekel. "Pogumno je od Vas, da rečete, da ste bežali."

Tekom časa so ljudje s spoštovanjem gledali na vojaka, ki tako pogumno nosi pokoro. Besede, katere so šepetali, da jih je slišal, ko je stopal po ulicah v cerkev, so bile besede prijaznosti in sočutja. Začeli so ceniti srčnost te dolge in ponižne pokore. Na ulicah in na trdnjavskih okopih mesta Kalé, brez križca na prsih in brez meča ob strani, je bil grof v očeh Boga in končno tudi v očeh ljudi večji junak kakor tedaj, ko se je boril kakor lev pri Blenheimu in Ramilliesu ali kot poveljnik hrabre čete na zidovju trdnjave Lille.

Marija Sluga

4134 West 31st St.
Chicago, Ill.
TELEPHONE:
Lawndale 8390.
izkušena in z državnim dovoljenjem potrjena
BABICA
se uljudno priporoča slovenskim in hrvaškim ženam.

Frank Petkovšek

720 Market Street
WAUKEGAN, ILLINOIS.

Zastopnik raznih parobrodnih družb. Pošilja denarje v staro domovino in opravlja notarske posle.

Se toplo priporoča Slovencem v Waukegan in okolici.

RADA BI ZVEDELA

za svojega brata Jakoba Špeh, po domače Špep, doma iz Gornjega Grada na Štajerskem. Sedaj je že v drugič v Ameriki. Prvič je bil v Sublet, Wyo in sedaj se menda nahaja nekje v Washingtonu.

Ker je delal vedno v jami, se bojim, da se mu ni prigodila kaka nesreča. Kdor ve za njegov sedanji naslov, naj mi ga blagohoti naznani, ali naj se pa brat sam pismeno javi meni, njegovi sestri sedaj omoženi Vertačnik.

Marija Vertačnik
1034—34 St.
Milwaukee, Wis.
Ad. štev. 24—28

FARME IN FARMERSKA ZEMLJIŠČA

v okolici Jump River, Taylor County, Wis., imajo vse prednosti, katere so potrebne za uspešno kmetovanje. Rodovitna zemlja, zdravo podnebje, dovolj dežja, dobre železniške zveze, dobre ceste, dobre šole. Cena farmerskih zemljišč akr $20.00 in više. Plačilni obroki 8 let. Pri čiščenju zemlje se dela življenje z "bolci," "tajsi," klafterskimi drvami in z žganjem oglja. Edina slovenska naselbina, ki se peča z žganjem oglja. Oglejte si kraj, zberite kos zemlje, zasigurajte si zdravo delo v naravi, kruh in neodvisnost ter blagostanje ameriškega farmerja. Obdelane in opremljene farme po raznih cenah.

WM. BRUMSHMID,
(Ad.) Jump River, Wis.

POZOR ROJAKI!

Spodaj podpisani imam na prodaj v okolici **Willard** in **Greenwood, Wisconsin,** dosti zelo rodovitne zemlje; torej če katerega veseli isto kupiti, ali iti na farmo, naj mi piše, ali naj se pa osebno obrne na spodaj podpisanega:

Gregor Seliškar
R. 5. box 26
Greenwood, Wis.
Ad. 5. 5. — 11. 5.

ČLANI
FEDERAL RESERVE BANKE

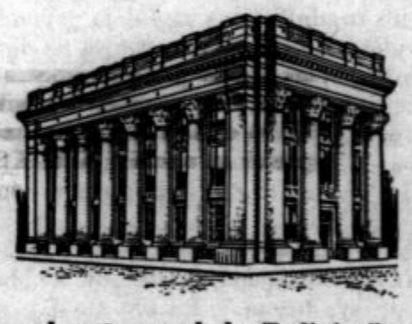

Ustanovljena leta 1857 — Nacijonalizovana leta 1864

Pod nadzorstvom vlade Zedinjenih držav

NALAGAJTE VAŠ DENAR

v najstarejšo, največjo in najbolj močno

BANKO V JOLIETU

ki daje

3% obresti 3%

i pripisuje polletno k glavnici

Mi pošiljamo denar v staro domovino po najnižjem dnevnem kurzu.

(Prva Nacijonalna Banka)

FIRST NATIONAL BANK

Skupno bančno premoženje ali vrednost znaša **$5,000.000.00**

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA
kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD
prodaja

JOSIP SVETE
1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio

CONCORD RDEČE VINO	CATAWBA BELO VINO
60c. galona.	80c. galona

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjih naročilih cene po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

—Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.—
Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Novice iz stare domovine.

KRANJSKO.

— **Umrli so Ljubljani:** Tomaž Novak, delavec-hiralec, 71 let. — Josipina Globočnik, trgovčeva soproga. — Ilija Lupu, korporal 46. pešpolka. — Franšičška Škerjanec, hči železniškega uslužbenca, 17 let. — Anton Jelašič, politični osumljenec, 45 let. — Ivan Kröl, pešec 58. pešpolka. — Leopold Markič, pisar, 68 let. — Vincenc Slapar, usnjarski pomočnik, 33 let. — Frančiška Celarc, paznikova hči, 9 let. — Viktor Vidmar, posestnikov sin, 9 let.

— **V Ljubljani je umrla** gospa Rozalija Pavšek, soproga občinskega svetnika gospoda Pavška, po težki operaciji v deželni bolnišnici. Blaga rajnka je bila jako priljubljena v vseh krogih.

— **Umrl je** dne 9. junija v tukajšnji bolnici gosp. Josip Sojka, c. kr. rudniški svetnik iz Idrije. Pokojnik je bil rodom Čeh in je vedno kazal svojo slovansko narodnost.

— **Umrl je nagloma** v Kalkgrubu pri Schwanbergu na Štajerskem višji revident južne železnice .nadporočnik v rezervi g. Emil Mazi.

— **Umrla je** na Glincah gospa Pavla Tribuč rojena Zdešar.

— **Samomor na Gradu.** Na Gradu se je obesil interniranec Anton Jelašič. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

— **Smrtna kosa.** Umrla je v Lescah 31. maja nenadoma od kapi zadeta gospa Frančiška Snoj, soproga železniškega čuvaja in mati realčnega kateheta dr. A. Snoja. Bila je skrbna gospodinja in vzorna krščanska mati, vsled svojega veselega in odkritega značaja v domačem kraju splošno priljubljena.

— **Smrtna kosa.** V Dravljah je 9 junija umrl Janez Pirnat, katoliški mož v polnem pomenu te besede. Cerkvi je vzgojil štiri sinove-mašnike, tudi cesarju je poslal enega sina na bojno polje; sam pa je sedaj odšel po svoj mir in zasluženo plačilo.

— **Detomor v Litiji.** Mlinarič Elizabeta, doma od Sv. Eme. Štajersko, sedaj tovarniška delavka v Litiji, je dne 5. junija ponoči vrgla svojega osem mesecev starega nezakonskega otroka-dečka v Savo. V pondeljek je pri kopanju otroka našel mrtvega v Savi g. vladni tajnik Pavel Svetec. Po obleki otrokovi so dognali zločinko, nakar je bila takoj aretirana. Detomorilka je zločin priznala. Kot vzrok navaja — bedo.

— **Velika nesreča na železniški progi.** Dne 10. junija okoli 8. ure je stalo v bližini Cesarskega vrta na progi južne železnice več otrok, ki so čakali vojaških vlakov. Baš ko sta prisopihala tja dva vlaka, prvi od Ljubljane, drugi od Notranjske, sta skočili 8letna Frančiška Celarc in Dora Furlan čez progo, kateri sta hipoma postale žrtvi svoje neprevidnosti. Celarčeva je prišla z nogo pred stroj, kateri ji je domalega odtrgal in pahnil na stran, pri čemer je dobila tudi po ostalem životu več poškodb, Furlanovo je pa stroj pahnil s tira in jo opasno poškodoval. Prvi je dospel na lice nesreče g. dr. Košenina, ki tam v obližju stanuje in ponesrečeni Celarčevi nogo amputiral, nato je prihitel pa še policijski zdravnik g. dr. Drč. Ko sta ponesrečeni deklici zdravnika za silo obvezala in jima sploh nudila prvo pomoč, so obe z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnišnico. Ker mladina nima šol, jo je vedno polno ob železniških progah, kjer pase radovednost in gleda vozeče se vojaštvo. Naj bi stariši in varuhi mladino opozarjali, na naj ne hodi po progah, kar je že itak prepovedano, marveč naj gleda vlake od daleč.

— **Nesreče.** Josip Šajn iz Knežaka št. 34 se je peljal po državni cesti s kolesom. Izognil se je nekemu vozu, a med tem pripeljal vojaški avtomobil, ki ga je podrl. Šajn je težko poškodovan na glavi, obrazu in na nogah. — Brajkovič Ivan iz Trviža pri Pazinu je tolkel po dinamitni patroni, ki je razpočila in mu odtrgala na vsaki roki nekaj prstov. — Primic Iv. iz Lipnice pri Ovšišah je šel po naboru 5. junija domov. Podjetnik in posestnik Rok Debeljak iz Lipnice ga je tresel in vlekel za levo roko in mu jo je izpahnil. — Delavka Marija Jereb s Tržaške ceste je udarila siroto Viljema Kodela s ključem po levem očesu, ker je baje pretepal njeno hčerko. — Dolinšek Frank, delavec pri F. Kunstler v Litiji je potiskal desko v cirkularno žago. Deska je izpodletela na grči in potegnila roko pod ojstrino. Odrezala mu je desno roko čez dlan. Nekoliko se še koža drži. Vse poškodovane so prepeljali v deželno bolnišnico.

— **Prevoz ranjencev.** Od 7. do 10. junija so pripeljali v Ljubljano 222 ranjencev, med njimi dva ujeta italijanska-častnika in 142 bolnih vojakov. Dne 9. junija popoldne so se peljali skozi Ljubljano trije možje in dva častnika uničenega italijanskega zrakoplova "Cittá di Ferrara". Isti dan popoldne v Ljubljano došli vlak, ki je bil zaznamovan z znamenjem Rdečega križa, je imel voz, na katerem so se jasno videli sledovi granate, ki je deloma zadela voz. — Dne 8. junija so prepeljali 100 ranjencev v bolnišnico v škofovih zavodih v Št. Vidu.

— **Italijanski vojni ujetniki v Ljubljani.** Dne 11. junija ponoči s posebnim vlakom pripeljali so v Ljubljano 165 italijanskih vojakov in dva častnika (nadporočnika). Izvzemši nekaj bersaglierov in pijonirjev pripadajo vsi 30. italijanskemu polku. Premagale in ujele so jih naše čete, ki so bile skrite v zasedi na obeh bregovih Soče, v trenutku, ko so dovršili most in hoteli iti na vzhodni breg Soče. Povečini so Neapolitanci, male, slabotne postave v starosti od 17 do 23 let. Z ozirom na delo, pri katerem so bili ujeti, so zelo pomanjkljivo oblečeni. Zanimivo je bilo gledati, kako trdno so se na tukajšnjem glavnem kolodvoru zavili v podane jim civilne in vojaške plašče, ker jim sveži jutranji zrak očividno ni ugajal. Eden obeh nadporočnikov je pisal svojcem v Italiji pismo, katero je v nadaljno odpošiljatev oddal službujočemu častniku na kolodvoru. V pismu pravi, da je le s čudežem ušel poginu, ker so Avstrijci ves njegov bataljon popolnoma uničili in da je presenečen nad ljubeznjivim postopanjem avstrijskih častnikov; kaj takega ni pričakoval. Službujoči nadporočnik ga je opozoril, da njegovo pismo italijanska cenzura ne bo pustila skozi, nakar je italijanski nadporočnik spisal drugo pismo, v katerem je dogodke omilil. To pismo je že oddano.

— **Svojo ženo je ubil** posestnik Jakob Kotar iz Cveteža v litijskem okraju. Živel je že dlje časa ž njo v vednem prepiru. Na sv. Rešnjega Telesa dan je bil Kotar pijan; pripeljal je na svoj dom neko drugo babnico in ker jima žena baje ni večerje dobro napravila, jo je Kotar tako pretepel, da je obležala brez zavesti in 6. junija umrla. Ubijalec je 60 let star.

— **Na poti k soprogu smrtno ponesrečila.** Iz Beljaka poročajo: gospa Franke, soproga telovadnega učitelja, je hotela te dni obiskat svojega soproga, ki služi kot nadporočnik. Pri vožnji čez Podkoreno so se splašili konji in gospa je smrtno ponesrečila. Njeno truplo so prepeljali v Kranjsko goro in od tam v Beljak.

— **Iz seznama izgub št. 188.** Praporščak Levec Franc 70 pp., 3/VIII marštotn. Ljubljana mrtev (25.2—30-3. 1915); praporščak vitez Miklošič Franc 30. poljsk. top. p. 3. bat. Dunaj ujet; praporščak Sitar Franc 27 pp. 5. stot. ranjen; stotnik Žurek Karel 70 pp. ranjen.

— **Odlikovanje.** Podpolkovnik zbornega generalnega štaba Milan vitez Bleiweis Trsteniški je bil odlikovan z železnim križcem 2 vrste.

— **Popisovanje 43- do 50letnih črnovojnikov.** Dunaj, 11. junija. (Kor. ur.)) Črnovojnike 43 do 50 let stare pričnо zdaj popisavati. Tisti, ki so in ki niso služili pri vojakih, se morajo prijaviti pri občinah in pri magistratih. Prebiranje izvedejo pozneje. (Na Kranjskem so ta prebiranje že skoro končana. Op. ur.)

— **Poziv nemških črnovojnikov pod orožje.** Z odlokom nemškega cesarja dne 28. majnika so bili pozvani črnovojniki od 17. do 19. leta. Tisti pozvani črnovojniki, ki se nahajajo v inozemstvu, naj se pismeno ali ustmeno prijavijo pristojnemu konzulatu. Njih povratek v Nemčijo se še posebej določi.

— **Tri milijone vojnega posojila** podpiše deželni odbor kranjski s privoljenjem ustanovne oblasti na račun ustanovnih zakladov, ki se nahajajo v deželni oskrbi.

— **Novega vojnega posojila** podpiše ljubljanska mestna občina 400.000 K.

— **Rdečemu križu** je, kakor poroča c. kr. kor, urad, Njegovo Veličanstvo zopet daroval 100.000 kron iz cesarjevih zasebnih sredstev.

— **Tobaka je zmanjkalo.** Iz goriške Vipavske: Strah vojške in Italijanov je provzročil, da je jelo zelo primanjkovati tudi tobaka, ker je promet vsled vojske nekoliko oviran in je bila pretekli teden v Ajdovščini zaprta glavna trafika. Posebno "šnofarji" so z žalostjo v srcu gledali, kaj bo. Podjetnejši so hodili po tobak v Vipavo. Nekateri pa so jo sploh vsled tega žalostnega dejstva pobrali čez Kranjsko tja, kjer je tobak in ni slišati topov. Toda sedaj se je strah pred Italijani nekoliko polegel, trafika v Ajdovščini je zopet odprta in deluje s polnim parom. Počasi se bodo zopet povrnile normalne razmere.

— **Šunka in jezik** se ob torkih in petkih ne sme prodajati. Na to se opozarjajo zlasti gostilničarji in prodajalci delikates, da ne zapadejo kazni.

— **Št. Rupert je zopet poplavila voda** dne 4. junija popoldan. Silen naliv je povzročil, da je Bistrica narasla tako kot še nikdar in preplavila polja in travnike in naredila silno škodo. Št. Rupert je izgledal kot Benetke. Voda je odnesla iz stanovanj in skladišč veliko vrednostnih reči.

— **Kosci in žanjice za kmetovalce.** Deželni odbor kranjski je po posredovanju deželnega odbora goriškega dosegel, da se dajo goriški kosci in žanjice za letošnjo košnjo in žetev kranjskim kmetovalcem na razpolago, in sicer pod sledečimi pogoji: Kosci dobe poleg stanovanja dnevno mezdo 4 K, če se sami prehranijo. Če jih hrani delodajalec, dobe pa le 2 K 50 v dnevne mezde. Žanjice, ki se lahko uporabijo tudi za druga ženska primerna poljska dela, dobe pri lastni prehrani 2 K 50 na dan, če pa jih prehrani delodajalec, dobe pa le 1 K 50 v. na dan. Vrhu tega morajo delodajalci v vsakem slučaju prevzeti tudi stroške za pot iz Štajerske v kraj dela kakor tudi stroške vrnitve glede prevzetih delavskih moči. Če se bo zahtevalo zadostno število del. moči, bo deželni odbor priredil posebni železniški vlak za prevoz delavcev, da se znižajo potni stroški. Kmetovalci iz Kranjske, ki so voljni pod navedenimi pogoji prevzeti kosce in žanjice, naj to čim preje deželnemu odboru sporočijo, koliko koscev odnosno žanjic se zavežejo prevzeti.

— **Dobra letina** se nam obeta. Deževalo je zadnje dni skoraj v celi državi, kar je na polje jako dobro vplivalo. Žeti pričnо na Ogrskem v dveh ali treh tednih. Zelo pride v poštev tudi srednja in zahodna Galicija, kjer so kmet je polje dobro obdelali. Strokovnjaki sodijo, da se pridela leta 1915 v Galiciji 50 odstotkov povprečne gališke žetve.

— **Češka sodba o Italiji proti Jugoslovanom.**—Praška "Narodni Politika" piše: "Italija se je pokazala kot glavni sovražnik Jugoslovanov, v prvi vrsti Slovencev in Hrvatov, kot sovražnik, ki ne pozna drugega cilja, kakor da razruši miren razvoj teh narodov v okviru monarhije, uniči njihovo svobodo, se loti celo njihovega obstanka in jim vzame najvažnejši del jadranskega ozemlja. Vojna napoved Italije nima niti iskrice notranje nravne upravičenosti. Vojna je hoteno roparstvo, ki nima drugega namena, kakor da si s silo podvrže sosednje narode in prvotne prastanovalce dežele z lastno, ne italijansko kulturo in lastnim jezikom. Izdajstvo Italije nad dosedanjima zaveznicama je veliko. Toda izdajstvo, ki ga je Italija zakrivila, ko je odkrila svoj nasilen, proti svobodi, da, proti življenju drugih narodov naperjen načrt, je še večje, ker je s tem izdala veliko sveto misel, s katero je sama postala velika."

ŠTAJERSKO.

— **Smrtna kosa.** V Celju je umrl zobozdravnik dr. J. Riebl, star 71 let. — Umrla je v Celju gdčna. Georgina Hausmann.

— **Samoumor.** 29. maja so našli ob državni pri Kilovčah mrtvo l. 1894. na Janezovem Brdu rojeno deklo Angelo Kaluža, ki se je ustrelila.

— **Smrtna kosa.** V Babincih pri Ljutomeru je umrla najstarejša oseba v tamošnji župniji, gosp. Jožef Karba, oče župnika v Zrečah, star dobrih 93 let.

— **Rodbinska drama.** Mariborsko izjemno sodišče je obsodilo 43letnega čevljarja Andreja Lichtenwelderja iz Gastrovca pri Ormožu na pet let težke ječe. Mož je zapustil svojo ženo in je od lanskega leta živel z drugo ženo, ki je bila sicer omožena z drugim in je imela ž njim že osem otrok. Dne 5. aprila je Lichtenwalder s puško napadel več oseb, ki so v sorodstvu z njegovo pravo ženo. Z enim strelom je zadel tri osebe. Marija Pinterič se je takoj zgrudila. Lichtenwalder je začel potem s puško pretepati Josipa Pinteriča, da je tudi ta obležal, končno se je lotil Ljudmile Pinterič in je to pobijal. Pri tem ga je zmotil Milan Rubin Lichtenwalder se je tudi njega lotil in ga tako nesrečno udaril po glavi, da ga je ubil.

— **Drobne novice s Štajerskega.** Umrl je v Gradcu major Otokar Weeger 87. pešpolka. Bil je na severnem bojišču ranjen ter je na rani dalje časa bolehal. V celjski družbi je bil pokojnik zaradi svoje priljudnosti in družabnosti zelo priljubljen. — Padel je pri Novi Sielici v Bukovini sin mariborskega državnega pravdnika Otmar Verderber, pred vojno trgovski uradnik v Trstu. — Iz Vojnika pri Celju. Po naknadnih naborih v Celju so trije kmečki fantje popivali po raznih gostilnah od Celja do Vojnika. V pijanosti so se skregali in stepli, pri čemur je neki Feldin svoja dva tovariša z nožem oklal in težko ranil. Eden ima mišice na desni roki prebodene, drugi je ranjen v pljučih. — Umrl je na Humu pri Ormožju po celem Sp. Štajerju znani Tože Ktebil, bivši bogoslovec in pozneje jurist.

— **Trije dragonci našega 5. dragonskega polka ujeli 22 Rusov.** Stražmojster Filip Fatur, desetnik Štefan Becher in dragonec Ivan Oberleithner 5. dragonskega polka so neki ruski oddelek 22 mož tako spretno napadli s strojno puško, da se je cel oddelek udal. Stražmojster Fatur je bil odlikovan s hrabrostno svetinjo I. razreda, njegova tovariša pa s srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda.

— **Ubegla ruska vjetnika zopet prijeta.**—V bližini Maribora je orožniški stražmojster Rudolf Mohorič na cesti ustavil dva slabo oblečena človeka, ki nista imela nikakih izkazil. Aretiral ju je in ju peljal na orožniško postajo. Tam se je pokazalo, da imata aretovanca pod zamazano civilno obleko rusko uniformo in izkazalo se je, da sta oba pobegnila iz tabora ruskih vjetnikov v Feldbachu ter nameravala iti v Italijo. Eden teh ubeglih in zopet prijetih vjetnikov je generalnoštabni stotnik, drugi je četovodja.

— **Potne legitimacije.** — Vsak, kdor putupe iz Maribora, proti jugu, se mora brezpogojno preskrbeti z legitimacijo, izdano po politični oblasti.

— **Izkaznice za pivo v Mariboru** Od 5. junija nadalje so v Mariboru uvedli izkaznice za pivo. Gostilničarji smejo točiti le polovico tiste množine piva, ki so jo iztočili prejšnji mesec. Radi velike vročine so v nedeljo gostilničarji že dopoldne iztočili tisto množino piva, ki jim je bila dovoljena.

— **Sadna in vinska letina v Slov. gorici.** "Slov. Gosp." poročajo iz Slov. goric. Veselili smo se, da bo letos prav mnogo sadja vseh vrst, ker je tako lepo cvetelo. A smo se varali. Jablane so po mnogih krajih čisto prazne. Isto je s hruškami, črešnjami in slivami. Najbolj obložene so še marelice in breskve. Skoro taka je po vinogradih; nastavek grozdja ne zadovoljuje. Žlahtnina in rizling sta slaba, boljša sta mozlec in silvanec. V nižjih in vlažnih legah se že prikazuje peronospora.

— **Vojni vjetniki torpediranega podmorskega čolna 'Medusa' v Gradcu.**—V Gradec so pripeljali te dni enega častnika in tri mornarje rešene posadke italijanskega podmorskega čolna Medusa, ki ga je potopil neki naš podmorski čoln. Vjetniki so pripovedovali, da je šel naš torpedo slučajno v cev za lanciranje torpedov "Meduse", ter zadel tam za strel pripravljena italijanska torpeda ,tako, da sta tudi ta dva eksplodirala. "Medusa" je bila torej uničena od treh torpedov, med temi od dveh lastnih.

PRIMORSKO.

— **Kobaridski dekan ni ustreljen.** "G. V." poroča, da vest italijanskih listov, kakor da bi bil dekan v Kobaridu ustreljen, ne odgovarja resnici. Mi smo dotično vest, ki smo jo prinesli v petkovi številki, posneli po nemških listih.

— **Nagla smrt vojaka v Ajdovščini.** V ponedeljek, dne 31. majnika, zjutraj se je zgrudil nenadoma na tla zadet od kapi nek vojak in je kmalu izdihnil svojo dušo. Doma je iz Dunaja in zapušča ženo in tri osirotele otroke. Prenesli so ga v mrtvašnico na ajdovskem pokopališču.

— **Rezervna bolnišnica v Ajdovščini.** Tovarniški prostori predilnice v Ajdovščini so spremenjeni v rezervno bolnišnico Rdečega križa.

—**C. kr. goriško glavarstvo premeščeno začasno v Ajdovščino.**— Goriško okrajno glavarstvo se je preselilo zadnje dni začasno v Ajdovščino. Urad se nahaja v hiši ajdovske hranilnice in posojilnice.

— **Prostovoljci.** V Makarski v Dalmaciji se je v treh dneh priglasilo nad 400 moških, ki niso bili pri prebiranju potrjeni, za prostovoljce, da branijo morsko obrežje. Sestavlja se že prostovoljska četa, kateri bo poveljeval bivši poslanec Klarić.

— **Denarni promet z Gorico in Trstom.**—S poštnim uradom v Gorici je dovoljen denarni promet do 300 K, s Trstom pa do 1000 kron.

— **Mesto električne konjska poulična železnica** vozi zdaj vsled vojske v Trstu.

— **Na Primorskem** so prenehali izhajati naslednji listi: "Primorec" v Gorici, "Piccolo" v Trstu, "Naša sloga" in "Giornaletto" v Pulju, "Pučki Prijatelj" v Pazinu ter "Unione Nazionale" v Poreču.

— **Iz Pulja.** Okrajno glavarstvo je izdalo sledeči razglas: V stanovanjih se sme prižgati luč le, če so okna tako zastrnjena, da ne prodre noben žarek svetlobe.Kdor se ne bo pokoril temu, bo odstranjen iz trdnjave oziroma aretiran. Vsa podstrešna stanovanja se morajo takoj izprazniti in zapreti. Ponoči ne sme nihče na podstrešje. — Končno se naznanja, da bodo vse osebe, ki nimajo trakov na rokavih, odvedene iz Pulja.

— **Škoda goriške dežele.** Železniški promet je ustavljen na progah, ki vežejo Goriško z drugimi deželami in vsled tega ne morejo ljudje spraviti v denar svojih pridelkov. Črešenj je toliko, da ljudje ne vedo, kaj bi ž njimi počeli, starega vina je še dosti, graha in drugih stvari ni mogoče prodati. Mnogo je ljudi, ki bi se radi vrnili domov, da spravijo v red svoje gospodarstvo, še veliko več jih je, ki bi radi odpeljali svoje pridelke. Prošnja premnogih Goričanov je, da bi železniška uprava, če je količkaj mogoče, preskrbela vsaj za en vlak na teden in se tem potom obračajo do svojih poslancev za pomoč.

— **Begunci iz Grahovega pri Podbrdu na Goriškem** se nahajajo večinoma v Attnanz - —Puchheimu na Gorenjem Avstrijskem.

— **Pulj brez poštnih nakaznic in dopisnic.** — Kakor javlja "P. T.", so pošle puljski pošti denarne poštne nakaznice in dopisnice. Dokler ne prispejo nove tiskovine, ne bodo mogli Puljčani pošiljati nikakega denarja.

— **Emil Adamič v ruskem vjetništvu.** — Učitelj Ciril-Metodove šole v Trstu in simpatični skladatelj Emil Adamič je pisal iz ruskega vjetništva "Edinosti": "V bližini Taškenta, za Turkestanom, sem v taborišču. Daleč, daleč od domovine, ki je najbrž ne bom videl več. Izrecite prisrčne pozdrave vsem znancem, vsem Slovencem v Trstu. Povejte jim, naj mi pišejo. Tu nas je nad 50 tržaških Slovencev. Vsi smo brez denarja in brez sredstev, da bi si zboljšali življenje. Jesti je sicer dovolj, toda človek ima tudi še druge potrebe. Mislite torej na nas. Moj naslov: Emil Adamič, vojni vjetnik, Turkestanski okraj, mesto Taškent, Trojcki art, Ruska Azija."

— **Goriški Italijani in zahteve Italije.**—"L'ecco del littorale" piše glede stališče Italije: Grof Andrassy je pred kratkim v ogrskem državnem zboru izgovoril pomembne besede: Če bi bil boj neizogiben, bomo znali storiti svojo dolžnost. To pravimo tudi mi popolnoma se zavedajo, da je monarhija vse storila, da si ohrani zavezniško prijateljstvo Italije. Mi menimo celo, da je šla monarhija predaleč v svojih koncesijah, kajti plebiscit avstrijskih Italijanov bi nikdar ne glasoval za one odstopitve, ki jih je prostovoljno ponudila.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

K 100 velja sedaj samo $16.00, K 50 samo $8.00
s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

SKRIVNOST NAJDENKE.

Povest, — za slovensko ljudstvo priredil A. K.

VII.

Obtoženec Jošt ni prizadel sodnikom posebne preglavice. Dokazi, katere so navedle zoper njega poklicane priče, so bili tako trdni in jasni, da so bili vsi njegovi zvijačni poizkusi zaman, s katerimi bi bil rad utajil ali olepšal svoje zločine. Priznal je končno vse, kar mu je čital sodnik iz obtožnice. Hkrati se je hotel maščevati nad svojimi sovražniki in jim nakopati za slovo zadnjo sramoto, poslednje ponižanje. Jel je govoriti o svojih dogodljajih in spletkah na dolgo in široko, zlasti pa je podarjal krivo prisego gospe grofice, sirovo ravnanje, ki ga je moral prestati v grofovi palači, neusmiljeno trpinčenje, ki ga je doletelo pri Lokarju in druge dogodke, s katerimi je hotel osramotiti svoje nasprotnike. Glavne priče, Lucine Tramonti, ki bi bila morala najprej pričati pred sodnim stolom, ni bilo od nikoder. Zapustila je že pred tremi tedni Gorico in se odpravila domov; semkaj ji je grofica Marietta poslala potnino in tako je žena pobegnila v Italijo. Jošt je prejel to pot deset let težke ječe. Nadejal se je precej, ali toliko vseeno ni bil pričakoval. Ko je čul razsodbo, je zaškrtal z zobmi in se zvijal od same togote. Za grofa Borghettija in Lokarja pa je bil ta izid le slabo zadoščenje; podrobna dokazovanja posamnih prič so pojasnila njune družinske tajnosti do zadnje pičice ter zbudila čezinčez velikansko radovednost in zanimanje. Nekaj dni po teh dogodkih si čul govoriti na vseh plateh, po mestu in vaseh, samo o prečudnih družinskih vezeh gospoda grofa in Lokarja. Slednji je bil tudi zategadelj poparjen, ker mu je izpodletela še neka druga nakana. Njegova žena, grofica Marietta, je prav ta čas obolela in se tako izognila javnemu pričanju. Nista se sešla pred sodiščem in s tem je možu splavalo zadnje upanje po vodi. Zlovoljen in razdražen se je vrnil domov ter se ondi vnovič prepustil svoji neizogibni in neutolažljivi nesreči. — Preteklo je osem dni in tedaj je dozorel v njegovi duši poslednji sklep, poslednji poizkus: terjati zadnjo pravico — videti vsaj svojega otroka.

V praznični obleki je prišel v Gorico in je neutegoma krenil v grofovo palačo. Toda ko je dospel do praga, so mu zadrgetala kolena. Vrh belih marmornatih stopnic se je prikazal služabnik ter vprašal kmeta, stoječega v veži:

"Želite, gospod?"

"Za kratek pomenek h gospodu grofu bi prosil . . . " je odvrnil Lokar.

"Potem pa morate priti drugič. Gospod je z doma, šel je po opravkih v Italijo."

Zdaj se je Lokar ojunačil. Te osorne, odganjajoče besede so na mah podžgale strast njegove neupogljive kljubovalnosti. Temna rdečica mu je zalila lice in nekaj hipov je stal neodločen. Potem pa je vprašal:

"Ali je gospa grofica doma?"

"Da. — Toda gospa ne sprejema obiskov," je odgovoril služabnik ter pogledal tujca neuzaupljivo od strani in ga skrbno premeril od nog do glave.

"Sporočite grofici," je ukazal Lokar po kratkem premišljevanju, "da je prišel njen mož, ki želi govoriti z njo v važni zadevi."

Služabnik se je še vedno obotavljal in ni hotel naznaniti posetnika. Toda njegove nezaupljivosti je bilo naglo konec. Kmet mu je zapovedal še enkrat strogo in oblastno:

"Menda se žena ne bo sramovala svojega moža? Nisem prišel, da bi tu pohajkoval in čakal milosti; mudi se mi in zato zahtevam, da me nemudoma naznanite . . . "

Razjarjen nad temi predrznimi besedami je služabnik kmetu pokazal hrbet ter izginil na hodniku. Dolgo časa ga ni bilo od nikoder. Ko se je zopet vrnil, je bil videti dokaj prijaznejši in je peljal tujca v sobo na levi strani stopnic ter mu velel počakati. Soba je bila majhna, pa bogato opremljena. Okrogla miza je bila pregrnjena s krasnim prtom iz temnordečega damasta, krogink rog mize so stali mehki blazinasti sedeži. Na desni steni sta viseli dve prelepi sliki, na levi veliko zrcalo v srebrnem okviru. Skozi visoka, svetla okna, ki so bila napol zagrnjena s težkimi zastirali, se je videlo na vrt, kjer so se vile in križale bele stezice med pisanimi cvetličnimi gredami in bujnimi nasadi. Sobna tla so bila pogrnjena z mehkimi in debelimi prostiračami. Lokar se je oprl z obema rokama na naslonjač ter je stoje premotrival to gosposko razkošje. Burno mu je bilo srce in čutil je v sebi tak notranji nemir, da mu ni bilo mogoče jasno misliti. Čakal je četrt ure, čakal pol ure, ali žene ni hotelo biti. Jezno si je grizel ustnice in od časa do časa ga je izpreletelo kakor mrzlica po udih. Tedaj je zašumelo zunaj, čul je, kako so se vrata nalahno odprla, in ko se je ozrl, je stala pred njim njegova žena grofica Marietta. Nosila je črno svileno obleko in bel ovratnik z nežno nabranimi čipkami, krog vratu pa se ji je lesketala zlata verižica z bliščečim križcem. Lica so ji podrhtevala v trenotni rdečiči in so se zdela kakor napol obledela roža, v kateri je prezgodaj jelo umirati življenj. Lokar se je čutil tujega, kakor bi jo zdaj videl prvič v svojem življenju, čutil je brezdanji prepad, ki loči njega, kmeta, od te gospe. Nemo mu je namignila in ponudila sedež. Tako sta sedela drug pred drugim in si zrla molče v obličje. Toda on ni mogel prenesti ognja njenih črnih, žarečih oči in je povesil svoje trepalnice proti tlom kakor sramežljiv otrok, kadar govori s tujcem. Oba sta čakala, kdo bo rekel prvo besedico. Po dolgem in mučnem molku je dejala žena hladno, a pelmenito:

"Prišla sem zaradi tiste važne zadeve, kakor se mi je naznanilo . . . "

Ta glas je bil možu tuj in ženine hladne, skoro mrtve besede so ga močno užalile. Takoj je začutil v sebi stari ponos, tako da je odgovoril trpko:

"In jaz sem prišel, da terjam poslednjič svoje pravice. Vsaj teh mi ne boš kratila . . . Oprosti, da te tikam . . . "

Grofica se je delala kakor da ni čula zadnjih besedi, in je dejala z isto hladnostjo kakor poprej:

"Svoje pravice? — Mislila sem, da si tedaj dovolj natančno videl svoje pravice, ko si zahteval ločitev. . . . Tako, nemara si tedaj kaj pozabil . . . "

"Tilka!" je zahripal mož užaljen; temna bliskavica mu je švigala z oči . . .

"Ime mi je Marietta, čemu bi se delal nevednega . . . Moje pravo ime in pokolenje je dokazala gosposka, ti sam si tako hotel, ko si se trudil krog sodnikov . . . "

"Torej bi mi rada še bolj zagrenila ono zoprno tožbo zoper Jošta? — O, Tilka . . . "

"Marietta, prosim!"

"No, pa grofica Marietta!" je dejal prisiljeno. "Veš, da se ne tožarim rad, ali če je sila . . . "

"Prava sila! Radovedna sem, čemu je bilo treba še te sramote."

"Moja čast in tvoja čast sta bili v nevarnosti."

"Moja čast?"

"Da, grofica Marietta. — Oni potepin je oznanil širnemu svetu vse, kar je vedel, in še več. Verjel mu seveda ni nihče in splošno se je širilo prepričanje, da si njegova hčerka."

"Za svojo čast lahko skrbim sama pa moj oče . . . Čemu se vtikaš, ko te ne briga?"

"Ali bi mar tebi ne presedalo tako obrekovanje, kakršno sem moral prenašati jaz? Sram me je bilo imeti Joštovo hčerko za ženo, povsod so kazali s prstom za menoj, je odvrnil Lokar.

"Saj nisem več tvoja žena . . . že zdavnaj sva ločena."

"Toda zakonska vez, ki naju je družila, traja dalje in jaz bi bil ostal vkljub temu zet tega vražjega človeka. Tega ponižanja bi ne bil pretrpel — za ves svet ne!"

Na Tilkino obličje je legla mrka senca nevolje. Nekaj časa je žena pomišljala, potem pa dejala:

"Zdaj šele vidim, da sem ravnala prav, ko sem ti tako stanovitno prikrivala skrivnost. — Ko bi ti bila takoj povedala, kar mi je takrat v gozdu nalagal Jošt, bi me bil morda nekaj dni poprej pognal od hiše . . . Zdaj že sam priznavaš mojo nedolžnost . . . "

"Odkritosrčnost mora vladati med možem in ženo," je odgovoril grenko.

"Pa zaupljivost! Ali te nisem našla pri tebi in zato je nesreča trajala tako dolgo. O Bog, koliko sem trpela . . . "

Kaj je bilo to? Ali ni zazvenela iz teh besedi pritajena ljubezen, hrepenenje po izgubljeni sreči, zaželjena sprava?

Lokarja je spreletela sladka groza in malo, da ji ni segel v oko ter jo prosil sprave in odpuščenja. Toda ko je ugledal vnovič njeno resno obličje, njeno gosposko obleko in njeno sijajno razkošje, mu ni hotela beseda iz grla. Prevelika je bila stanovska razlika, ki ju je zdaj ločila, preglobok prepad, da bi se vrnila drug k drugemu. Zato je rajši umolknil in mislil o svoji nesreči, ki mu je zdaj kakor mračen obup čimdalje trdneje oklepala srce. Slednjič je žena prekinila molk, rekoč:

"Sicer pa čemu spravljati na dan staro povest? Kar je bilo, je bilo in že zdavnaj sem se otresla vseh neprijetnih spominov . . . Zares ne vem, čemu si pravzaprav prišel semkaj in katere so tiste pravice, ki jih terjaš . . . "

"Dá, svete pravice so!" je odgovoril Lokar odločno.

"Saj pravim, da sva se o vsem že pobotala ob ločitvi."

"Če nimam druge pravice, imam vsaj pravico do svojega otroka . . . " je dejal mož skoraj srdito.

"Kako to?" se je začudila grofica, neljubo presenečena, da si se odpovedal tudi tej pravici!"

"Rad bi vedel, kdaj in kako! Ta bi bila lepa! Da sploh moreš misliti kaj takega!"

"Opozorila sem te tedaj med drugim tudi na to, pa ti še mar ni bilo . . . To se pravi odpovedati . . . "

"Odpovedati?" je zagrmel mož, "nikdar in nikoli!"

"Nemara boš zopet prišel s tožarenjem . . . Naš zagovornik je dejal, da je otrok moj in nima nihče pravice do njega. Moj oče ga ljubi kakor svojega in ga ne izroči nikomur."

Lokar je jezno stisnil ustnice in pobledel. Uvidel je da z grdo ne opravi ničesar in je zato rekel dokaj prijazneje:

"Tilka — grofica Marietta — ti živiš tukaj v sreči in veselju, imaš očeta, imaš dete. Jaz pa životarim žalosten, osamljen in zapuščen in nimam na vsem božjem svetu sorodne duše . . . Saj ne terjam otroka za vselej, dosti mi je, da ga vidim le enkrat, da ga le enkrat držim v naročju . . . Te tolažbe mi pač ne boš odbila."

Na Tilkinih očeh in ustnah je zasijala vesela, zmagoslavna zadovoljnost. Delala se je še zmerom resno in je odgovorila milostno:

"Ne, tako kruta nočem biti! Če že ne moreš prestati brez otroka, ti ga prinese služkinja semkaj, da se ga nagledaš. Potem mi ga zopet pošlješ nazaj. — Srečno!"

Žena se je dvignila in odhajala proti vratom. Ko je stopila na prag, je planil Lokar kvišku in viknil proesče:

"Tilka — Marietta — prosim te, prinesi mi rajša sama dete . . . Pred tujo osebo bi se sramoval in bi se ne upal otročiča iz srca pobožati . . . " Prosil je tako udano in ljubeče, a vendar tako resno.

Grofica se je ozrla in stopila korak proti mizi. Nato je nekaj hipov pomišljala in rekla naposled z drhtečim glasom:

"Naj bo! Pojdi z menoj!"

Peljala ga je po marmornatih stopnicah in širokem, mehko pregrnjenem hodniku. Na koncu hodnika je odprla vrata in stopila sta v majhno, dehtečo sobico, ki je bila opremljena z bogatim in blestečim pohištvom. Lokar je spoznal, da se nahaja v sobi svoje žene. Zdrznil se je natihoma ob tolikem blesku in razkošju, kakoršnega še ni videl v svojem življenju. Grofica mu je ponudila mehek naslonjač ter je izginila skozi srednja vrata v drugo sobo. Lokar je moral zopet čakati, njegovo razburjenje je rastlo od minute do minute. Tedaj je zašumelo v drugi sobi svilnato krilo, bližali so se lahni koraki in med vrati se je prikazala grofica z višnjevo blazino v naročju. Stopila je bližje, položila blazino na mizo in rekla možu, opazivša napeto pričakovanje:

"Tukaj je otrok, pa se ga naglej!"

Mož je šinil kvišku in nekaj časa nemo strmel v zalega dečka. Tako nežnega in tako čudovito ljubkega otročiča še ni videl svoje žive dni. Oh, ti plavi, svilnati kodrčki, te velike, rjave oči, kakor bi zrla iz njih nebesa . . . Počasi se je sklonil do deteta in ga vroče poljubil na čelo. Deček pri tem ni kazal niti najmanjše bojazljivosti; začel se je srčno smejati in je razposajeno božal s svojima ročicama očeta po obrazu. Nemara se mu je zdelo ,da ima pred seboj dedka.

(Konec prih.)

Smešnice.

MEDSEBOJNA KRITIKA.

Pisar (gledaje skoz okno): "Sedaj vidim sedeti onega zidarja že tri ure tam na strehi one hiše, pa še rok ni premaknil, da bi kaj delal. Jaz res ne vem, čemu dobivajo prav za prav ti ljudje plačilo!"

Zidar (gledaje v okno pisarjevo): "Zdaj vidim že tri ure stati tistega pisarja pri oknu, pa ni peresa ni namočil v črnilo, da bi pisal. Jaz res ne vem, čemu dobivajo taki ljudje vsak mesec svojo plačo!"

NESREČEN MEDVED.

Medved bil je prodrl v neko hišo. Žena, ki je bila sama doma in ker je bila temna noč, misli, da je prišel njen mož pijan domov. Ne da bi vžgala poprej luč, tekla je v vežo in začela obdelavati medveda, da je bilo groza. Ko se medved konečno žene oprosti, popiha jo jednajst ur daleč, brez vsake zamude. Mislil pa si je: "Ubogi mož, ki ima tako ženo!" Bil je pa tako razdelan, da so se ga drugi medvedi sramovali.

PREPRIČAL JIH JE.

Nekateri neverneži vprašali so duhovnika, čemu so angelji v Jakobovih sanjah hodili po lestvi v nebesa, češ saj so imeli peruti. A ta jim hitro odgovori: "Nesli so kopico neverneže v pekel in tam so si peroti ožgali!"

PEKLENSKI OGENJ.

Vojaški duhovnik bil je nekoč pri veliki vojaški vaji, kjer se je posebno grozno streljalo, navzoč. Po končani vaji približa se mu general in mu reče: "Gospod, kaj ne, danes ste si pač lahko predstavljali peklenski ogenj!"

"Da!" odgovori duhovnik, ki je dobro poznal svojega moža, "posebno, ko sem vas, gospod general, videl sredi ognja!"

Mej šolarji.

Janezek: "Jaz bi bil zelo rad konj."

Jurček: "Zakaj pa konj?"

Janezek: "Da bi mi učitelj vsaj ne rekel, da sem osel."

V zadregi.

"Sosedova hči, gospodična Katarina je zelo v zadregi."

"Čemu?"

"Ker je muzikalična, bi se zelo rada posvetila umetnosti na glasovirju, — pa ji je zdravnik priporočil, da mora tudi vsak dan telovaditi, ali se pa premikati na prostem."

"Dobra ideja."

"Reva pa nima časa za oboje."

"Pa si ne more pomagati iz te zadrege?"

"Ne."

"Povej ji naj si omisli eno Lubasovo harmoniko, katera ji bode zadostovala za oba športa."

V vaškem gledališču.

Poročilo kritika: "In zastor se je jel polagoma pomikati nizdol. Junak igre je storil slavno smrt. Odnesli so ga na ramah venkaj. Ljudstvo je bilo vsled tega popolnoma razočarano. Niti besedice niti migljaja se ni čulo med poslušalci prav kakor v grobu. Povem Vam, da je vladala v tem gledališču taka tišina, da si odločno slišal samo bitje src med poslušalci!"

Iz zgodovine.

Učiteljica zgodovine: "Frankie, povej mi ime kakega poznanega ali slavnega Grka."

Frankie: "George."

Učiteljica: "Kateri George?"

Frankie: "Jaz ne vem ravno kako se še piše. Vidim ga pa vsako sredo na cesti pred našo hišo, ko prodaja "banane" in oranže."

"ZA VSEBINO OGLASOV je uredništvo le toliko odgovorno, kolikor določa zakon"

Telefon: 617 R.

LOUIS M. PTAK

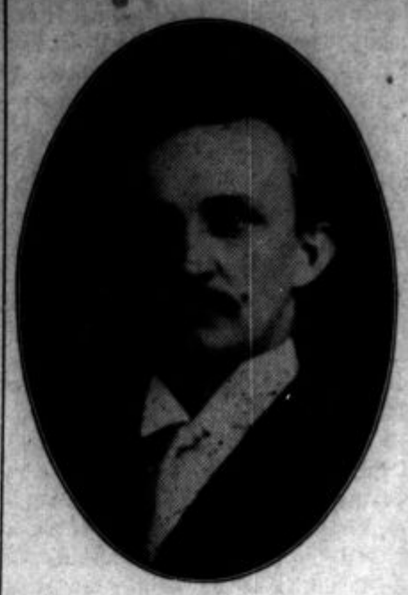

oblastv. potrjeni

POGREBNIK

210 St. Marks Street

PERU, ILL.

Se toplo priporoča rojakom Sloveneem v Peru, La Salle, Oglesby in Depue, Ill., za oskrbo pogrebov. Jaz sem rodom Ceh in sem edini pogrebnik v tem kraju ter okolici, ki je tudi član K. S. K. J. Na razpolago imam vedno ambulančni voz, ter kočije za razne prilike: poroke, krstije, itd. Člani podpirajte člane!

TEL.: CANAL 6027.

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA MLEKARNA

F. GRILL'S DAIRY

1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Pozor gospodinje! Ako rabite pri gospodinjstvu **sveže mleko, dobro sladko, ali kislo smetano,** (Cream) ali okusno, **doma narejeno maslo,** (Butter) oglasite v moji mlekarni.

Jaz predrjem mleko, ki je pasterilizirano; dobivam ga naravnost od farmerjev. Mleko je preje natančno preskušeno in pregledano od Mestnega zdravstvenega urada (Health Department) predno gre iz mlekarne; torej garantiram ali jamčim, da je naravno. Mleko take vrste je posebno priporočati **otrokom rejencem.**

Mleko razvažam po hišah točno vsak dan o pravem času.

Za obilna naročila se toplo priporočam:

FRANK GRILL.

slovensko-hrvatski mlekar

1818 W. 22nd St., Chicago, Ill.

JOSIP ZALAR

JAVNI NOTAR

1004 N. Chicago Ave., Joliet, Ill.

Izdeluje vsakovrstne pravoveljavne listine in izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče zadeve za Združene Države in staro domovino.

Chicago tel. 1048 N. W. 770.

M. POGORELC

trgovec z zlatnino

29 E. Madison St. Room 1112.

CHICAGO, ILL.

Pišite po cenik!

PETER CULIG

JAVNI NOTAR

1245 So. Santa Fé Avenue,

Pueblo, Colo.

Izdeluje vsakovrstne pravoveljavne listine, spadajoče v notarsko stroko za Združene države in staro domovino.

Važen nasvet

Ako ste v zadregi, da morda potrebujete

ODVETNIKA ALI ZAGOVORNIKA

obrnite se za zaupno na:

August W. Kerr-a

ki Vam bode stal na strani in pripomogel do Vaših pravic. Ta odvetnik je prijatelj delavcev, ker je vrhovni svetovalec in odvetnik velike unije

United Mine Workers of America,

District 12.

Osobito se priporoča delavcem v odškodninskih tožbah. Njegov naslov je:

A. W. KERR,

ROOM 810-811

FERGUSON BUILDINC

Springfield, Illinois.

United Undertaking Co.

POGREBNIKI

Podjetje, s katerim so v zvezi tudi Slovenci.

Na vogalu Union & D. St., Pueblo, Colo.

Se priporoča Slovencem za blagohotno naklonjenost.

3.17.16

Za zastave, regalije in vse društvene potrebščine

priporočamo

prvo in najstarajšo domačo tvrdko

F. Kerže Co.

2711 So. Millard Avenue

Chicago, Ill.

Vse delo in blago garantirano. — Ceniki zastonj. — V zalogi imam še nekaj obeskov na spomin 20. letnice K. S. K. J. kot so jih prejeli delegatje zadnje konvencije. Pozlačeni in čisto zlato.

V zalogi jih imam samo jaz in nikdo drugi ne.

Z $1.00

se otvori lahko pri nas

hranilno vlogo

katera se obrestuje po **3%**

Joliet Trust & Savings Bank

114 N. Chicago Street

JOLIET, ILL.

Ta banka je pod državnim nadzorstvom.